

Tov. Pogačnik ponovno direktor Tosame

PONOVNO STE IZVOLJENI ZA DIREKTORJA, TOV. POGAČNIK, S TEM STE DOKAZALI, DA ZNA-TE VODITI LJUDI IN TOVARNO IN DA VAM LJUDJE ZAUPAJO. KAJ BI VI POVEDALI ZA KOLEKTIV OB SEDANJEM GOSPODARSKEM STANJU IN TOVARNI IN JUGOSLAVIJI?

Sodeč po prijavah na razpisano delovno mesto direktorja v tem času to mesto prav gotovo ni zavidanja vredno; delo na tem mestu je postalo zelo zahtevno in odgovorno.

Da sem se ob relekciji ponovno odločil vložiti prijavo na razpis di-

rektorja, me je vodila skrb ter moralna obveza kolektivu, da nudim pripravljenost še nadaljnega sodelovanja pri reševanju perečih gospodarskih problemov, ki so prisotni tudi v našem podjetju.

Verjamem, da je ocena o zaupanju — v vašem uvodu — iskrena in to mi daje pogum, pa tudi največje priznanje za dosedanje delo, priznanje pa tudi vsem tistim v kolektivu, ki so se prizadevali za hitro rast in uspešnost našega podjetja.

Preteklo obdobje je bilo zelo dinamično. Imeli smo izredne rezultate v proizvodnji dosegli kulminacijo v dohodku in izvedli pomembna dela na področju tehnološke modernizacije, zamenjave zastarelih strojev, nakupa novih strojev in naprav, izgradnje objektov, vse s ciljem za izboljšanje delovnih pogojev, za boljšo tehnološko pove-zavo, za boljšo kvaliteto izdelkov, za večjo količinsko proizvodnjo in zaželen asortiman izdelkov, ki ga zahteva domače in tuje tržišče.

Očitno je, da smo se srečavali s težavami in problemi; kjer je delo in ljudje, so tudi ti koristni.

Kako pa ukrepati, da se težave omilijo in problemi zmanjšajo na minimum? Znano nam je bilo, da obstoječa organizacija podjetja ni več odgovarjala potrebam, ki jih je zahteval čas in rast podjetja. Z reševanjem organizacije in sistemizacije je potrebno reševati tudi sistem nagrajevanja, ki naj bi, izpolnjen v okviru samoupravnih sporazumov, dajal vzpodbudo za večja prizadevanja in pravičnejšo udeležbo po vložnem delu.

O gospodarskem položaju v našem podjetju ne bi mogel povedati nič dobrega. Pereči gospodarski problemi so prizadeli tudi naše podjetje ter bo njihov vpliv imel lahko hujše nezaželjene posledice. Leto 1971 je bilo še posebej boleče. Že januarska devalvacija dinarja in revalvacija nekaterih tujih valut ter drugi ukrepi v zvezi s tem so

močno povečali stroške proizvodnje, ni pa bilo doseženo adekvatno povečanje prodajnih cen.

Analize so nam pokazale, da je situacija pri Tosami precej kritična, ne pa brezizhodna. Ob analizi nastalega položaja v podjetju je predložen in sprejet interni stabilizacijski program. Le-ta je zajel vsa področja in angažiral vse kolektiv, posebno pa nosilce posameznih nalog, da tako z vso odgovornostjo pripomorejo reševati vse težje situacije v podjetju. Opreti se je bilo na lastne noge, se izogniti malodušju in izkoristiti vse notranje rezerve.

Začaranega kroga nelikvidnosti v gospodarstvu niso razbili nobeni ukrepi, cene surovin so se kljub omejitvam divje dvigale. Predlogi tekstilne industrije za povečanje cen, po že doseženem sporazumu, so padli v vodo, ker je z ukrepom zvezne vlade o zamrznitvi vseh cen postal sporazum brezpredmeten.

(Nadaljevanje na 2. strani)

8. februar

slovenski kulturni praznik

Obletnico Prešernove smrti smo si postavili za dan slovenskega kulturnega ponosa v najtežjih vojnih dneh, ko so nas okupatorji črtali kot narod in si nas razdelili med seboj. Da, tudi klena Prešernova misel, vse njegovo delo nas je bdrila v tistih hudih časih, nam ustvarjalo občutek veljave in dajalo moč za odpor. Kajti: »V Prešernovi besedi je centralna ideja slovenstva«, je pred časom govoril Oton Zupančič. »A to slovenstvo ni nikaka omejena domačnost, nikaka sentimentalna idiličnost, nikak plah in ozkosrčen pogled na svet. Ne, to slovenstvo je tako globoko, kakor vse trpljenje človeškega srca, z vsem obupom, strahom in strastjo, slastjo in bolečino in po duhu tako široko kakor ves svet... Ljubiti Prešerna se pravi, ljubiti lepoto in resnico in pravico; ljubiti slovenstvo brez šovinizma in ljubiti človeštvo in vse narode brez hlapčevstva in poniževanja: enak z enakim. Prešeren s svojo knjigo, ki govori o človekoljubju.

Da bi kritični položaj še začini-
li, je ob vsem tem sledila na kraju
leta ponovna devalvacija dinarja
in vzporedno revalvacija nekaterih
tujih valut, kar nam povzroča po-
novno povečanje cen uvoženih su-
rovin, obvezo plačila tečajnih raz-
lik za kredite uvožene opreme itd.
Tako povišanje stroškov, ki jih ne
prenesejo naše kalkulacije ob ne-
spremenjenih prodajnih cenah. Po-
sledice so manjši dohodek, zastoji
zaradi pomanjkanja surovin, zapr-
tost trga itd. Zaključni račun, ki
ga bomo te dni obravnavali v ko-
lektivu, nam bo pokazal uspeh pre-
teklega leta v celoti. Stabilizacij-
ske ukrepe bo treba spoštovati, naš
pa z vso skrbjo izvajati in ga še
dopolnjevati. Ažurne analize stanja
so nam zelo potrebne za hitro in
uspešno ukrepanje.

Sprejete amandmaje zvezne in
republiške ustave moramo dosled-
no izvajati. Z ustavnimi spremem-
bami in z vsemi družbeno politični-
mi dogajanji je ustvarjena taka po-
litična klima, ki naravnost zahteva
nadaljni razvoj samoupravnih od-
nosov. Le tem bo potrebno posveti-
ti vso pozornost — na tem podro-
čju mora priti do prave ekspanzi-
je.

Glede konkretnih gospodarskih
pogojev, v katerih bomo morali v
letošnjem letu delovati menim, da
niso razveseljivi. V letu 1972 bodo
še bolj zaostreni pogoji gospodar-
jenja. Kar zahteva zmanjšanje po-
pojave nelikvidnosti, si ne delajmo
iluzij, da bomo v letu 1972 izdatno
napredovali. Spremembe na zu-
nanjetrgovinskem področju so na-
ravne v korist izvoza in škodo
uvoza, temu pa se pridajajo še
efekti devalvacije. Na sploh bo ta
in uvoza zelo prisotna v naših
splošnih gospodarskih pogojih.

Vsa pričakovanja in zahtevki o
razbremenitvi gospodarstva, so ver-
jetno le predmet razprav — raz-
bremenitev pa prav gotovo ne bo
velika, če sploh bo. Problemi in ne-
gativni pogoji gospodarjenja bodo
povzročili, da bo v letošnjem letu
povpraševanje zmanjšano, konku-
renca pa povečana. Posledico takih
premikov bomo občutili. Admini-
strativni posegi, ki se ponujajo,
predvsem po zamrznitvi cen v ne-
dodogled, nam zožuje manevrski po-
stor in otežuje naše razvojne po-
goje. Posledice so očitne že v pr-
vem mesecu leta — pomanjkanje
surovin, zastoji v proizvodnji, ne-
gotovost, kritično zmanjšan doho-
dek, pa tudi proizvodnja artiklov
pod planiranim pokritjem. Torej
mno go problemov, ki jih bo treba
postopno reševati.

Pri zveznih forumih — preko
sveta za tekstilno industrijo — smo
obrazložili situacijo in skupno z
grupacijo sanitetnih tovarn pred-
lagali ukrepe za izboljšanje pogo-
jev gospodarjenja tekstilne indus-
trije, ki je zašla v globoko krizo.
Razprave so v teku, obljube dane,

da se mora nekaj ukreniti. Ne mo-
remo pa pričakovati čudežnih re-
šitev. Stabilizacijski ukrepi so trdi
in neusmiljeni, zato moramo sami
storiti vse, kar smo že načrtali z
našim stabilizacijskim progra-
mom. Želim, da bi vsi dojeli težo
bremen gospodarskih dogajanj, ter
da bi vsak na svojem delovnem
mestu, vsak po svojih močeh in
odgovornosti prispeval k izbolj-
šanju položaja.

**ORGANIZACIJA PODJETJA, KAJ
LAHKO PRIČAKUJEMO OD NJE
GLEDE BOLJSIH MEDSEBOJNIH
ODNOSOV IN BOLJSIH IN
VSKLADNEJSIH DELOVANJ
SLUŽB IN SEKTORJEV, OZIRO-
MA, KAJ SMO ŽE DOSEGLI V
TEM SMISLU?**

Povedal sem že, da obstoječa or-
ganizacija ni več odgovarjala hitri
rasti podjetja. Osnovne spremem-
be organizacije podjetja so že spre-
jete, vzporedno tudi sistemizacija
delovnih mest. Delo na organizaciji
podjetja je zahtevno, vendar pa ne
toliko, da ga ne bi mogli res hi-
treje izvesti. Tudi tu so nastopale
določene težave, delo se je zavleklo

in zaradi tega kasnijo tudi druga
dela in naloge, ki so povezane s
tem. Kot sem že omenil je ena os-
novnih nalog tega področja dosled-
no izvajanje ustavnih dopolnil, ki
bodo pospešili demokratizacijo na-
še družbene ureditve in graditve
našega samoupravnega socializma.

Težiti moramo k humanejšim in
in demokratičnim odnosom. V
svojem delovnem poletu naj se ne
bi nihče izmikal naporom za pre-
magovanje teh težav. Hočemo, da
obdržimo podjetje trdno na reno-
mirani višini, tako, da bo tudi v
perspektivi nudilo dober kruh in
varnost zaposlenih. Hladni odnos
do delovne odgovornosti moramo
odpraviti, kajti prav delovna odgo-
vornost je sedaj potrebna, če hoče-
mo uspešno premagovati težave in
če hočemo naš delovni kolektiv
združiti v harmonično celoto.

**OSEBNA ŽELJA SEBI IN KOLEK-
TIVU?**

Želim, da strnemo vse sile v re-
ševanju problemov in premagamo
v cilju reforme stabilizirati naše
gospodarstvo!

Sestanki, sklepi in zapisnik

Predno spregovorim o oblikova-
nju sklepov ali stališč na sestanku
in kako pišemo zapisnik, želim o-
pozoriti še prej na nevarnosti, ki
ogrožajo uspešno razpravo in ima-
jo svoje korenine v neobjektivno-
sti, ter o pojavu utrujenosti ter dol-
gočasju med razpravo.

Neobjektivnost je lahko vzrok
raznih nevšečnosti, če neodgovor-
no sprejemamo tuja mnenja, se
sklicujemo na znane in neznane
avtoritete, vztrajamo na stališču
»zlata sredina«, če smo nesamokri-
tični, nekorektni do drugih, če igno-
riramo ali zapostavljamo mnenje
drugih, če kritiziramo motive na-
mesto argumente, se sklicujemo na
tradicijo itd. Še posebno kaže o-
pozoriti faktor in velikosti — po-
samična in osamljena mnenja niso
vselej netočna in nepravilna. Nada-
lje tudi ni zanemarljiv pomembnost
»tiskane besede« iz predpisov in
zakonov, kjer ni mogoče videti lju-
di in konkretnih razmer, prav tako
faktor »direktiva« — (tako so naro-
čili zgoraj in pika), in podobnosti
(tudi pri njih so podobne razmere
kot pri nas!).

Pojav utrujenosti in dolgočasje
je povsem normalen spremljevalec
vsakega sestanka, če je sestanek
predlog. Pojavlja pa se zaradi ob-
jektivne in subjektivne zahtevnosti
samega sestanka, nezadostne pri-
pravljenosti udeležencev ali vodje
sestanka, nezadostne aktualnosti
obravnavanih problemov, nezadost-

nega zanimanja udeležencev, utru-
jenosti, osebne pripravljenosti o ne-
potrebnosti ali brez koristnosti, po-
navljanja, predolgih presledkov,
slabe selekcije pomembnih od ne-
pomembnih vprašanj, oz. proble-
mov in še nekateri drugi pojavi,
so ovira za kratke, koristne in us-
pešne sestanke.

Pred vsakim začetkom sestankov
moramo ugotoviti navzočnost,
to je sklepčnost. Predpogoj za
pravnoveljavno sklepanje — odlo-
čanje je sklepčnost. Če na nekem
sestanku samoupravnega organa
ali izvršilnega organa družbeno po-
litične organizacije ni zagotovljena
sklepčnost, se ne more na takem
sestanku sklepati, odločati, spreje-
mati take ali drugačne odločitve,
temveč le eventualno priporočila,
mnenja posameznikov in podobno.

Na vsakem sestanku mora pred-
sedujoči oblikovati sklepe ali od-
ločitve, pa če prisotni o njih gla-
sujejo ali ne.

Vodja sestankov mora pripra-
viti zasnovo predvidenih sklepov
ali odločitev že pred sestankom,
med njim pa skrbno spremljati raz-
pravo in vsebino sklepov oziroma
odločitev dopolnjevati, spremljati in
jo usklajevati z mnenji in pripom-
bami razpravljalcev. Svoje prvot-
ne zasnove ne sme v nobenem pri-
meru vsiljevati, službi pa naj le
kot izhodišče za oblikovanje skle-
pa ali odločitve.

(Nadaljevanje na 13. strani)

II. konferenca ZKJ

(Nadaljevanje s 1. strani)

Samo v kratkih besedah bi rad prikazal vzdušje na II. konferenci ZKJ, ki se je vršila od 25. — do 28. januarja v Beogradu.

Predsednik Tito, je že na začetku dejal: »Zveza komunistov se mora resnično in v celoti zavzeti za rešitev vseh vprašanj, ki so danes pred nami«. Nadalje je dejal, da na drugi konferenci ZKJ, ki naj bi pomenila prelomnico v organiziranju ZK, ni treba sprejemati novih sklepov, marveč je treba obnoviti sklepe devetega kongresa ZKJ. Sklepe devetega kongresa moramo uresničiti od naslednjega, kongresa. Če tega ne bomo storili, potem se desetega kongresa ZKJ ne moremo udeležiti kot avantgarda delavskega razreda.

Navedel bom samo nekaj zahtev in globokih misli, ki so jih izrekli razpravljavci na II. konferenci ZKJ v Beogradu:

Veljko Vlahovič:

- treba je postaviti: ali ostati v ZKJ in boriti se za cilje ZKJ ali izstopiti iz ZKJ;
- borba ZKJ je borba za presežno vrednost v korist delavcev, v korist TOZD, kot osnovnih celic družbe;
- informiranje o vseh stvareh, o vsem, kar se dogaja;
- v komuni in delovnih organizacijah občanom in delavcem predolgo zadržujemo čevlje, da jih žulijo;
- ustavne amandmaje je treba takoj uresničevati;
- ne moremo dovoliti političnega in gospodarskega mešetarnenja;
- demistifikacija odnosov (ne moremo še naprej gojiti mite o uspešnosti in nenadomestljivosti tam, kjer je ni in mite tržnih razmer);
- teokratizem ne beži od teorije; uporablja jo in dela z njeno pomočjo mitologijo, (nekaj vzvišenega, nedojemljivega); umetno ustvarja fenomene nekih idejnih problemov, ki jih ni;
- kadrovska politika v ZKJ mora iti v taki smeri, da se kadrujejo ljudje za vse nivoje iz direktne proizvodnje in da tam tudi ostanejo, da se ne ustvarja nov profesionalizem;
- potrebno je poskrbeti, da narodna bogastva in sredstva, ki jih ustvarjamo, ne postanejo orodje razrednega izokriščanja; (p. p.: sedaj se to že dogaja, ko banke in drugi veliki denarni zavodi odločajo o reprodukciji);
- načela demokratičnega centralizma je treba obnoviti in dosledno izvajati; (p. p.: to pomeni demokratično nastajanje stališč in sklepov, na drugi strani pa

obvezno izvajanje tako nastalih stališč, sklepi višjih organov so obvezni za nižje organe in članstvo).

Kiro Gligorov:

- od razvoja TOZD je odvisen razvoj celotnega samoupravnega sistema (p. p.: nekateri mislijo, da zdaj, ko smo zamešali situacijo pravice delavcev lahko predredimo tej situaciji, pri tem pa smo še liderji);
 - TOZD se lahko pojmuje samo kot kompleten subjekt (p. p.: ne samo kot formalno pravni subjekt, temveč kompleten, z vsemi svojimi pravicami in dolžnostmi, ki jih določajo ustavna dopolnila, predvsem 21. in 22, ki jih mora uporabljati in zanje prevzemati odgovornost);
 - prevelik del presežne vrednosti se obrača anonimno od delavcev, ki jo ustvarjajo (p. p.: presežna vrednost je vsebovana v vseh skladih, proračunih, skladih in proračunih interesnih skupnosti, bankah itd.).
- Se drugi razpravljavci:
- Nadaljni razvoj samoupravljanja je odvisen:
 - od ureditve ekonomskih vprašanj;
 - od ureditve političnih razmer;
 - od idejnosti v ZKJ.

Vrste nacionalizmov:

- bori se za centralistične odnose

stare Jugoslavije;

- bori se separatistično samostojne nacionalistične republike;
- bori se za uničenje socializma nasploh in samoupravljanja pri nas posebej;
- potrebno se je obrniti v sebe in organizirati se, ne vedno tarnati in se izgovarjati na druge;
- sistem planiranja ni sodoben;
- egoizem je nevaren antisamoupraven pojav;
- predsedstvo ZKJ se v enem letu sestane 20-krat, medtem se osnovna organizacija sestane samo 5 — 10-krat, to pa ni prav, saj bi se morale osnovne organizacije sestane samo 5 — 10-krat, to pa ni prav, saj bi se morale osnovne organizacije sestajati večkrat in obravnavati konkretna vprašanja o konkretnem razvoju TOZD in položaje človeka v njej. Igramo se z zaupanje delavcev, istočasno pa trdimo, da smo delavska partija.

To je samo nekaj bogatih misli in zahtev, katere postavljajo naši delegati na II. konferenci v Beogradu, ki medtem, ko jaz pišem, še traja.

V naslednji številki bo članek o tem, kaj bo naša osnovna organizacija ZK napravila za uresničevanje navedenih misli in zahtev.

Tone Dolenc

Naloge komunistov pri zmanjševanju in odpravljanju socialnih razlik

Tretja konferenca ZKS je 19. novembra sprejela stališča o socialnem razlikovanju. S tem je postavila na dnevni red najobčutljivejši problem naše družbe, ki je že resno ogrožal temelje in uspešen razvoj samoupravnega socializma ter krhal zaupanje delovnih ljudi v vrednote ter v sposobnost in pripravljenost komunistov, da se bore za pravičnejšo družbo. Bil je torej skrajni čas, da odločno prerežemo z dosedanjim praksom dopuščanja nepravilnega bogatenja na eni ter nepravilnega siromašenja na drugi strani.

Sprejeta stališča o socialnem razlikovanju se tičejo vseh komunistov; vendar k uresničevanju posameznih ukrepov, ki naj prispevajo k odpravljanju in zmanjševanju socialnih razlik, lahko različno prispevajo — pač odvisno od tega, kje je njihovo osnovno mesto delovanja.

Komunisti v Tosami smo se odločili, da v okviru celotnih stališč ugotovimo in izločimo tista področja virov socialnih razlik, na katerih odpravo lahko vplivamo v tovarniškem okviru. Ta področja v nadaljevanju objavljamo in si s tem postavljamo javno obveznost, da bomo skrbeli za socialno pravičnost v naši delovni skupnosti, obenem s tem pa dajemo tudi možnost, da se vsi upravičeno prizadevati lahko sklicujejo na to našo obveznost in pričakujejo pravično rešitev svojega problema. Seveda stališča ne obvezujejo samo komunistov — oni so lahko le pobudniki, nosilci ter varuhi uresničevanja — temveč vse odgovorne činitelje v našem podjetju, tako posamezne kot organe.

Res je, končno, tudi, da se vsem komunistom, ki kakorkoli javno delujejo, naloge ne izčrpajo v tem, Nadaljevanje na 4. strani

Nadaljevanje s 3. strani
kar je zapisanega v nadaljevanju, ampak se jih tičejo tudi širši vzroki nastajanja socialnih razlik, ki nastajajo iz socialne politike, ekonomske politike, dohodkovne politike, davčne politike, vzgoje, izobraževanja, socialnega zavarovanja itd. S temi — širšimi vidiki se bomo tudi preko Tosame kdaj kasneje seznanili, zaenkrat pa se uokvirimo v tisto, kar se nas tiče neposredno.

A) Iz področja socialnih razlik, ki nastajajo iz *delitve dohodka in osebne dohodka*, ugotavljamo v prvi vrsti to, da stališča zagovarjajo ugotovljeni slovenski povprečni razpon v delitvi osebnih dohodkov ki znaša 1 : 5,5. K tej ugotovitvi naj dodamo le to, da bo predviden razpon v našem podjetju znašal 1 : 4,3. Občutno pa za kvari to pozitivno sliko pretirane razlike med osebnimi dohodki delavcev enakih poklicev in kvalifikacij, zaposlenih v različnih delovnih organizacijah in panogah. Gre za primere tržnega monopola, administrativnega urejanja cen, za razlike med delovno in kapitalno intenzivnimi panogami, za razliko med gospodarstvom in negospodarstvom, skratka za različne objektivne pogoje pridobivanja dohodka. Reševanje tega vira nepravilnega socialnega razločevanja je očitno v domeni organov, ki določajo ekonomsko politiko.

I. Naša naloga v podjetju pa je, da upoštevamo, da *proizvajamo z družbenimi sredstvi*, ki so akumulirana tudi po zaslugi širše družbene skupnosti in da zato *ne more biti* njihovo boljše ali slabše izkoriščanje kakor tudi delitev naša *privatna zadeva*. Zato moramo sprejeti enotna merila primarne delitve dohodka, kar predvsem pomeni, da je treba sredstva s katerimi razpolagamo, *oplajati po družbeno predpisani minimalni stopnji rentabilnosti*.

II. *Odpraviti moramo uravnilovko* v okviru posameznih kategorij znotraj delovne organizacije in *uveljaviti večje razlike v osebnih dohodkih med delavci istih poklicev*, ki jih ob čedalje bolj razčlenjeni delitvi dela zahtevajo dejanske razlike v produktivnosti dela in *spodbudnejše nagrajevanje posebno ustvarjalnih posameznikov*. Pri vrednotenju vseh vrst fizičnega in umskega dela je obvezno uporabljati kar najbolj objektivna in vsem delavcem znana merila. *Omejiti je treba socialna nasprotja*, ki izvirajo iz tega, ker so *fizični delavci pretežno nagrajevani po zelo objektiviziranih in vsakomur razumljivih merilih*, dočim so *umski delavci po splošnih, formalnih in premalo opredeljenih, kot so izobrazba,*

delovna doba, ali morda gibanje celotnega dohodka. Prav tako moramo nujno *uveljaviti načelo*, da se bodo osebni dohodki zviševali v skladu z rasto družbene produktivnosti dela.

III. V nagrajevalnem sistemu mora biti *delavcem z najnižjimi prejemki zagotovljen eksistični minimum*, se pravi kritje osnovnih življenjskih potreb, tako, da jim je omogočeno obnavljanje delovne sposobnosti ter normalno življenje v določenem družbenem okolju.

IV. Uveljaviti moramo ustavne pravice zaposlenih iz *minulega dela*, se pravi, da v ekonomskem in upravljalškem pogledu po večemo delavce s *celotnim rezultatom njihovega dela* in z družbenimi proizvodnimi sredstvi, *ne glede na to, v kateri fazi in sferi reprodukcijskega procesa opravlja ustvarjena akumulacija zdaj svoje ekonomske funkcije* (o pojmu minulega dela bomo več spregovorili v naslednji številki Tosame!)

V. V okviru svojih zmožnosti se bomo še naprej zavzemali za *stabilizacijo gospodarstva*. Vztrajno je treba spremljati sprejeti stabilizacijski program in ga po potrebi dopolnjevati.

VI. V naši praksi moramo uveljaviti širše možnosti za ekonomsko vzpodbudno vlaganje *dela osebnih dohodkov delavcev v razvoj delovne organizacije*. Gre za del osebnega dohodka, ki je sicer ustvarjen na podlagi delitve po delu, vendar obstoja možnost, da se (zlasti pri višjih dohodkovnih kategorijah), ne porabi več za kritje normalnih življenjskih potreb, oziroma, da ni takoj potrebe za njegovo porabo. Hranilna služba v podjetju bi uresničila biti prvi korak k utesnjenju te možnosti, ki bi pomenila predvsem delno pomoč pri pomanjkanju obratnih sredstev. Seveda bi bilo treba prej še razčistiti mnogotera organizacijska pa tudi moralna vprašanja.

B) Iz področja *socialne varnosti*, ki pomeni gotovost slehernega, da se njegov socialni položaj ne bo poslabšal in da lahko z lastno dejavnostjo in s pomočjo družbe obvlada vse osebne, ekonomsko-tehnološke in socialne razlike, ki se nam v vsakdanjem življenju postavljajo nasproti, prav tako obstajajo določene socialne razlike, ki jih moramo zmanjševati in odpravljati. Predvsem je obvezno, da poleg gospodarskega, postavimo tudi svoj *socialni program*, ki naj

določa obdobjam načine in sredstva za uresničevanje določenih ciljev ter pravično vskladi posamezne vrste porabe sredstev skupne porabe.

I. Ob tem moramo predvsem vztrajati na že dosedanjih skrbih za *prekvalifikacijo zaposlenih*, ki jo terja modernizacija proizvodnje ter njeno preusmerjanje, poskrbeti je treba za večjo mobilnost in sposobnost delavcev. Dopolnilno izobraževanje delavcev z nizko kvalifikacijo mora biti naša stalna skrb.

II. S pristopom k družbenem dogovoru, o kreditiranju in *štipendiranju* moramo poskrbeti tudi za to, da bodo *nadarjeni otroci naših delavcev*, ki imajo ambicije za nadaljevanje študija, vendar pa imajo gmotne težave, *imeli ustrezno zaslombo in podporo tudi iz naše strani*. Pri tem izhajamo iz stališča, da je potrebno vsaj mladini ustvariti enake možnosti za vzgojo in izobraževanje.

III. S pristopom k družbenem dogovoru o *otroškem varstvu* moramo v okviru možnosti poskrbeti, da bo varstvo dostopno vsem otrokom, *ne glede na plačilno zmogljivost staršev*.

IV. *Vztrajati je treba vsaj na obstoječi skrbi za naše upokojenke*, v okviru možnosti pa jo tudi izboljšati in povečati.

V. V okviru pomoči pri pridobivanju stanovanj in zasebni gradnji je treba vztrajati na *načelu diferenciranja* glede na socialni položaj in odobravati kredite samo za zadovoljevanje dogovorjenih standardnih stanovanjskih potreb.

Prav tako je potrebno *preprečiti prodajo stanovanj v nenormalnih ekonomskih pogojih*. Dosledno je potrebno *upoštevati zakon*, ki ureja prodajo družbenih stanovanj.

C) Če naj — predvsem komunisti — poskrbe za zmanjševanje in odpravljanje socialnih razlik (in ta skrb je ena od najpomembnejših meril razredne zavesti, naprednosti in moralne vrednosti ter učinkovitosti komunistov), potem moramo na vseh nivojih, torej tudi na našem, *uveljaviti ZK kot sodobno avantgardo delavcev*. ZK

mora biti posebno občutljiva družbeni položaj tistih zaposlenih, ki so najmanj udeleženi v samoupravljanju in delitvi družbenih dobrin. To so predvsem *nekvalificirani in priučeni delavci*, ki tudi v samoupravnih pogojih in ob drugače deklarirani družbeni vlogi delavskega razreda, še vedno živijo in razmišljajo kot *mezni delavci*.

- I. Zato je vztrajni boj komunistov za večjo *produktivnost dela*, za *sodobno tehnologijo*, za *boljše samupravne odnose* in za *izboljšanje družbenega položaja ter materialne in kulturne ravni* delavstva eden izmed najpomembnejših pogojev za njegov družbeni vzpon.
- II. Tudi v naših vrstah je potrebno nadaljevati s skrbjo za *socialno*, pa tudi *starostno spremembo strukture članstva ZK*. Nujna je večja udeležba mladine in žensk, predvsem pa udeležba delavcev.
- III. To pa bomo dosegli s tem, da bomo *ustvarili tako organizacijo ZK, ki bo privlačna za ljudi*. Izostriiti bo treba moralno-politična merila za članstvo v ZK. Splošne človeške vrednote, kot so poštenost, čut za socialno pravičnost, odpor zaradi kakršnekoli oblike izkoriščanja ali podrejanja človeka in sposobnost podrejanja svojih osebnih interesov družbenim, je treba uveljaviti kot enega temeljnih pogojev za članstvo v ZK. Zato je treba izločiti iz ZK vse, ki kakorkoli izrabljajo svoj položaj, se okoriščajo, vse, ki jih je možno podkupiti ali podkupujejo druge, utajujejo družbene dajatve, kršijo zakonitosti ter špekulirajo v škodo drugih delovnih

ljudi. Za ZK mora biti ob tem odločilna moralna in politična opredelitev dejanja. Ob doslednem uveljavljanju takih principov bo lahko ZK postala akcijsko zbirališče le za vse poštene, napredne, pravične, politično razgledane in delovoljne ljudi.

- IV. Ob tem pa je seveda nujno uveljaviti sistem *odgovornosti*, pri čemer naj bo stopnja odgovornosti slehernega organa in posameznika sorazmerna sodelovanju pri odločanju in pripravljanju odločitev. Pri tem je treba ločevati odgovornost predlagatelja odločitve od odgovornosti tistih, ki jo sprejmejo in tistih, ki jo uresničijo. Politična odgovornost ne more biti načelna in splošna; omejiti se mora na odgovornost organov in posameznikov za dogovorjeno politiko, njeno uresničitev in posledice. Zateva v stališčih je tudi, da vodilni delavci, ki ne dosegajo pričakovanih oziroma napovedanih rezultatov pri delu, prepuste svoja mesta sposobnejšim. Predvsem komunisti se morajo upreti poskusom, da se neodgovornost, napake ali celo gospodarski kriminal oziroma korupcija opravičujejo s slabostmi sistema, višjimi koristmi, pomanjkljivimi predpisi

in drugimi objektivnimi težavami. Odgovornost mora prav tako veljati za nesmotrna in škodljiva dejanja in ne le za tista, ki so s predpisi posebej prepovedana.

- V. Slednjič je potrebno tudi *globiti in razširiti idejnopolitično delo*. Zanemarjanje in podcenjevanje tega dela je pogosto vodilo v nemoč, v nerazumevanje družbenih procesov in v neiznajdljivost pri oblikovanju ciljev in akcije ZK. Brez spoznanja ciljev, pogojev in poti napredka, brez razvite samoupravljalvske socialistične miselnosti smo izpostavljeni stalni nevarnosti stihije in idejnega oportunizma. Prakticizem in odpor proti teoretičnemu, ideološkemu delovanju je treba premagati s *stalno obveznostjo komunistov*, da se *idejno usposablja*jo, da širijo svoja spoznanja in jih povezujejo s svojo prakso in akcijo. Kot s to javno objavo prevzetih nalog komunisti v Tosami obvezujejo sami sebe, se seveda tudi izpostavljam o vsaki upravičeni kritiki zaradi neizpolnjevanja ali popuščanja. Mislim, da bi nam bila vsaka taka kritika zelo nezaželjena in in da se bomo vsi potrudili, da jih bo čim manj, da jih ne bo!

T.L.

Teorija ali praksa?

Zadnje čase se večkrat slišijo razprave, kaj je dejansko bolj pomembno za uspešno opravljanje dela: teorija ali praksa. Takšne razprave so brez kakršnekoli podlage, ker sta obe skupaj šele sestavni del uspešnosti. Ni mogoče govoriti, da se da nekega človeka usposobiti samo s teorijo, ker le-ta je samo baza, na kateri gradi človek ze leti prakse svojo popolnost. Ali lahko leti ptica samo z enim krilom? Nemogoče, ker se bo vrtela v krogu, iz katerega ni letenja naprej! Pri poudarjanju prakse pa delamo spet druge napake: enačimo leta službe z izkušnjami, kar velikokrat ni isto. Lahko je nekdo zaposlen v nekem podjetju že 20 let in opravlja svoje delo (pri tem ne pomislimo ali ga uspešno ali ne) toda, če se ne bo nenehno usposabljal in šel v krak z napredkom znanosti, tedaj ne moremo govoriti, o uspešnosti in praksi. Današnji časi ne dovoljujejo stajanja na mestu, kajti tisti, ki ne gre naprej, dejansko zaostaja, ker ga drugi prehitijo.

Od česa je pravzaprav odvisna uspešnost opravljenega dela? Znan-

stveniki so ugotovili, da je odvisna od znanja in izkušenj; za nabiranje izkušenj pa je potrebna osnova — znanje. Toerj brez znanja (trdim teoretičnega), ni mogoče govoriti o pridobivanju izkušenj ali prakse. To je isto, kot če bi zidali hišo na nesigurnih temeljih, ker bi se le-ta venomer ugrezala in obratno; če ima nekdo samo teoretično znanje brez izkušenj, ima v bistvu samo material za gradnjo, ki bo sčasoma začel izgubljati na vrednosti (izhlapel bo), a hiša ne bo nikoli dograjena. Edinole solidno znanje in izkušnje, ki so posledica zavzetosti pri delu, dajo popolnega človeka — delavca, ki bo kos vsem še tako zahtevnim nalogam. Da bi vse to dosegel, mu mora družba oz. podjetje omogočiti, da še naprej izpopolnjuje svoje znanje in pridobi preprotebrene delovne izkušnje. Če tega ne storimo, povzročamo velikansko izgubo kolektivu. Zavedati se moramo, da je človek nazdražja investicija delovnega kolektiva in obenem najbolj zapleten stroj. Če eden, še tako avtomatiziran stroj, stoji, ne prinaša koristi, vendar tudi ne niti tolikšno izgubo,

kot jo lahko eden nedelaven, neambiciozen po drugi strani pa dobro plačan človek. Ali se kdaj vprašamo zakaj je postal takšen? Vsak mlad človek, posebej pa izsolan, je ogromen kapital za tisti kolektiv in tiste organizacije dela, ki ga znajo koristno uporabiti. Če pa ga nekdo zavestno potiska ob stran, zgolj iz sebičnosti in bojazni oz. ljubosumnja, da ne bi ta človek pokazal kaj znanja in s tem eventualno prekosil nekoga, potem je to zavestna sabotaža in s takšnimi je treba čim prej pomesti v interesu napredka v kolektivu.

Najmanj problemov v življenju imamo z dvema vrstama ljudi: tistimi, ki znajo veliko in tistimi, ki ne znajo nič iz določenega področja. Obe, te dve skupini se tega dobro zavedajo. Najbolj nevarni pa so po drugi strani tisti, ki znajo bore malo, hoteli pa bi dokazati, da znajo veliko. Če jim to ne uspeva vedno, potem nastopajo kot diktatorji, intriganti ali maščevalci, odvisno pač od tega, kaj jim je omogočeno. Samo nezadostno sposoben človek ne pusti diskusije na svojem področju in vedno poudarja (Nadaljevanje na 6. strani)

(Nadaljevanje s 5. strani)
ja, da je samo on tisti, ki najbolje pozna, da se naj drugi ne vmešuje v njegove zadeve itd. Če so zunanji pogoji za uspešen razvoj podjetja ugodni, ti ljudje kaj radi prištevajo svoje osebnosti in celo to obešajo na veliki zvon. Po drugi strani pa iščejo še tako nepomembno opravičilo za neuspehe tudi

tam, kjer bi se z večjo sposobnostjo in zavzetostjo dale posledice o-militi, če ne popolnoma odpraviti.

Se enkrat naj poudarim, da teorija in praksa dajeta uspeh. Če eden nima kaj do tega, naj se ne združi s tistim, ki ima in naj njuno resnično sodelovanje prinese uspeh; kajti oba sta plačana iz istega žepa — delavčevega žepa. Vse dotelj, do-

kler član kolektiva uspešno opravlja svoje naloge (na katerem koli mestu), ne sme govoriti, da ga drugi hranijo. Ako temu ni tako, potem preostajata samo še dve poti: ali naj zapusti podjetje, če noče delati, če pa želi, potem naj gre tisti, ki ga zavestno onemogoča.

Vladimir Petković

Odprta vrata v področje inovacij

Delavski svet podjetja je na seji, dne 29. 10. 1968. sprejel pravilnik o izumih in tehničnih izboljšavah. Več kot leto dni je preteklo od sprejetja tega pravilnika do prve prijave. Komisija si je prizadevala, da bi to prvo prijavo pozitivno rešila vendar, ker je sklenila, da se bo pravilnika striktno držala, je morala prijavo po daljšem analiziranju in zbiranju podatkov zavrniti. Ob prvi in tudi drugi neugodno rešeni prijavi si je komisija priprla vrata v to pri nas komaj osnovano področje.

Naslednja prijavljena izboljšava je prispela leta 1970 in bila realizirana v letu 1971. V istem letu so prispele še štiri in bile vse ugodno rešene. Da bi člane kolektiva v čim večjem številu pritegnili k sodelovanju, da bi s svojimi predlogi (kajti že s predlogom, ki ne predstavlja pomembne izboljšave, pa je bil vanj vložen določen trud, se nagradi z osnovno nagrado 50,00 N din po čl. 54 pravilnika o izumih in izboljšavah) izboljšavami in izumi čim več prispevali v korist podjetja, vam v ilustracijo navajam naslednje:

1. »Pretvarjanje triacetina B v est-rabond C«, ki se rabi za notranje lepljenje cigaretnih filtrov. Osnovni smisel izboljšave je v izdelavi dražjega pomožnega materiala iz cenejšega (izvoz), kjer se obenem uporablja odpadni material.

Avtorja: Cerar Franc, Strehar Karol.

Finančni učinek v 1 letu: 140.000 din.

2. »Izdelava rolane vate GVG«. Z dodatno napravo je avtor omogočil izdelavo dveh artiklov (rolane vate in GVG vate), dotedanja izdelava GVG je bila ročna. Avtor: Vodlan Srečko.

Finančni učinek: 1.500 din.

3. »Sistem za ustavljanja pri stroju Molins za izdelavo cigaretnih filtrov«. Prvotni sistem na vakumsko stikalo je zamenjal z fototranzistorjem. Pri originalnem sistemu so bili stalni problemi mašenja cevi in zaradi tega stalne regulacije vakumskega

stikala. Novi sistem omogoča trenutno in sigurno ustavitev stroja.

Avtor: Jamšek Franc.

Finančni učinek: 1.000 din.

4. »Preureditev stroja Hauni za izločitev željenega vzorca«. S to napravo je moč poljubno odvezmati vzorce cigaretnih filtrov, ki ne vsebujejo triacetina, z enostavnim pritiskom na gumb. S to napravo se letno prihrani 5,107.608 kom cigaretnih filtrov, po starem načinu odvezema vzorca bi navedeno število šlo v odpadke.

Avtorji: Dolgan Dušan, Cerar Franc, Strehar Karol.

Finančni učinek: 69.300 din.

5. »Naprava za čiščenje rabljenega parketa«. Parket iz bivše mikalnice je z napravo, ki jo je avtor sam izdelal, v kratkem času očistil (s pomočjo sodelavcev) in parket usposobil za ponovno uporabo.

Avtor: Volkar Ivan.

Finančni učinek: 6.000 din.

Vse navedene izboljšave so doprinesle podjetju:

— Finančni učinek 217.800 din.

— Avtorjem je bilo izplačanih 8.250 din.

Iz teh, sicer skromnih, podatkov je razvidno, da imata oba, podjetje in posamezni člani kolektiva koristi od izboljšave. Govorim o izboljšavah, ker so le-te zastopane v vseh prijavljenih primerih. Mnogo je še strojev in naprav pa tudi tehnološko še ne raziskanih primerov, ki čakajo na delavca, mojstra, vodjo oddelka, skratka na vsakega člana kolektiva, da bi prispeval k hitrejši modernizaciji podjetja. Zadoštujeta le dva stavka in že imate napisano prijavo. Kaj in kako naj bi se izboljšalo ali kaj ste izboljšali in ime avtorja. Vse ostalo je stvar komisije. Če je res težko napisati dva stavka, prosite za pomoč pointerko upam, da vam ne bo odrekla usluge. Torej — le korajžno na delo in vsaka prijava je dobrodošla. Pravilnik za izume in tehnične izboljšave si lahko sposodite ali ogledate pri predsedniku komisije, dipl. ing. Francu Peterli-

nu in Danici Merkužič. Komisija pa je s pravilniki oskrbela tudi vodje oddelkov.

D. M.

Pluženje snega

Strojno in ročno

ZAHVALA

Sindikalni podružnici TOSAMA se iskreno zahvaljujem za obisk, šopek in darilo. Zelo sem bil vesel in presenečen nad pozornostjo, ki jo je izkazal sindikat ker me ni kljub moji nesreči pozabil.

JAKA KOVAČ

ZAHVALA

Ob smrti mojega dragega očeta se vsem sodelavcem iz oddelka pripravljalnice iskreno zahvaljujem za izrečeno sožalje in denarno pomoč.

SELJA LJUBICA

ZAHVALA

Sindikatu TOSAME se najlepše zahvaljujem za šopek in darilo. Obojega sem bila zelo vesela.

JELENC PAVLA

Sindikat poročča

V sredo, 19. 1. 1972 je imel izvršni odbor osnovne organizacije sindikata »TOSAMA« svojo prvo sejo v letošnjem letu z naslednjim dnevnim redom:

1. Pregled sklepov zadnje seje
2. Sistemi nagrajevanja
3. Povračilo za vožnje na delo in domov
4. Javnost izplačil iz civilno — pravnega razmerja
5. Javnost vseh daril iz reklamnih in reprezentančnih sredstev
6. razno

Ad. 1.

Pri pregledu sklepov zadnje seje smo ugotovili, da še naprej ostane odprto vprašanje nočno delo žena, registriranje mrzle malice in skrb, da se namenijo sredstva za preventivno okrevanje po zaključnem računu.

Ta vprašanja še niso rešena in se bo IO še vračal k njim na ta način, da bodo na dnevnem redu do njihove ureditve. IO se bo prizadeval, da to s samoupravnimi organi in strokovnimi službami v v tesnem sodelovanju reši.

Ad. 2.

O nagrajevanju nismo veliko govorili. Zavzeli smo samo stališče, da je sedaj začeto urejanje nagrajevanja potrebno speljati do konca. Omenjeni sistem se pravzaprav sestoji iz štirih delov in sicer:

- a) pravilnika o delitvi OD, v katerem so načela o delitvi OD;
- b) kategorizacija, s katero se sumarno ocenjujejo delovna mesta glede na zahtevnost in določajo fiksni zneski OD za posamezna delovna mesta ali posamezne skupine delovnih mest, ki naj bi jih posamezniki na delovnih mestih dobili za sto procentno opravljanje nalog;
- c) ocena uspešnosti na delovnem mestu, s katero bi bilo možno delavce, ki svoje naloge opravljajo več kot 100%-no, za to tudi primerno nagraditi. Za delo izpod 100% ne bi nič odtrgovali; to bi nam bil samo signal, da na delovnem mestu nekaj ni v redu — ali s človekom, ali z delovnim mestom, ali pa z organizacijo;
- d) osebna ocena posameznega delavca, ki je izrazita kadrovska metoda in bi nam služila samo zato, da bi delavce ocenjevali zaradi napredovanja na višja delovna mesta, zaradi pošiljanja na izobraževanje, specializacijo, za pohvale in odlikovanja. Vse te pozitivne lastnosti bi se beležile v osebnih kartotekah, negativne pa ne, ker imamo zanje že predvidene kazni. Na ta način bi se veliko bolj približali nagrajevanju po delu in spodbujanju k še bolj intenzivnemu in

kvalitetnemu delu. To pa je tudi naš cilj.

Ad. 3.

Vprašanje vsaj delno povrnjenih stroškov prevoza na delo in domov, je sedaj rešeno. Delavski svet je potrdil predlog IO sindikata, da se za zimske mesece povrne 50% stroškov nad 5 km, v letnem času pa 50% stroškov nad 10 km oddaljenosti. Torej tako, kot smo že imeli urejeno včasih.

Ad. 4. in 5.

Pri teh dveh točkah dnevnega reda so se stvari malo zapletle. Sindikat zagovarja popolno javnost dela in javnost stroškov, ki nastajajo po odločitvah odgovornih oseb, saj gre za delitev dohodka, kar je ustavno neodtujljiva pravica samoupravljanjcev. Prav tako sindikat dvomi in oporeka dolgoročnost in smiselnost prodajne politike, ki temelji na darilih saj ne predstavlja nobene garancije, da bi se promet blaga zato kaj povečal. Mimogrede: to tudi ni v skladu s politiko ZK, ki nasprotuje kakršni-

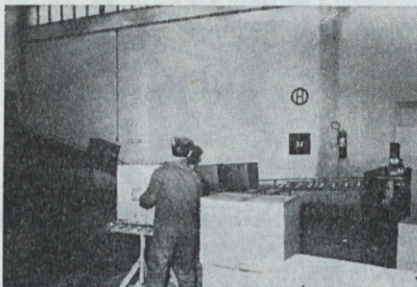
koli aktivni ali pasivni obliki podkupovanja.

V Jugoslaviji smo vsak za svoje delo plačani v svojem podjetju. Če ima kdo premalo, naj to uredi v svojem podjetju, nobene pravice pa nima zahtevati ali pričakovati od drugega podjetja.

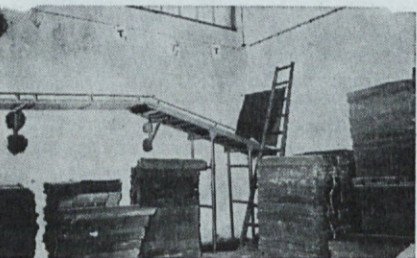
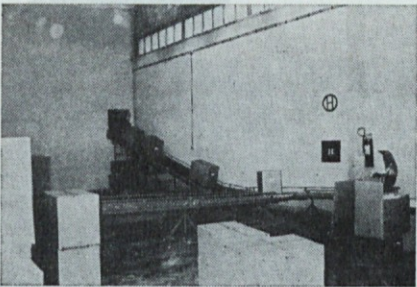
Lenin je v enem izmed svojih del napisal: »Tradicija mrtvih pokolenj kot mora pritiskajo na živa pokolenja«. In res korupcija ni naša, socialistična iznajdba, vendar se je ne znamo, v mnogih primerih tudi nočemo, otresti.

Sindikat ne more pristati na težnjo, da bi samoupravljanje podredili tržnim razmeram, ker je to za najširše mase delavcev z najnižimi OD nevarno. Sindikat se zavzema, da tudi trg samoupravno obvladujemo. Ne moremo dati priznanja tistim, ki so soustvarjalci takih razmer na trgu in bi sedaj radi delali mit o trgu, kako smo nemočni, kako se samo nekateri znajdejo v razmerah in so zato nenadomestljivi. To je tehnokratska teorija.

SLIKE IZ MIKALNICE

VELIKA INVESTICIJA MAJHNA IZKORISCENOST

Transportni trak

ZAHVALA

Vsem sodelavkam in sodelavcem iz tkalnice ovojev se ob težki izgubi moje drage mame iskreno zahvaljujem za darovano cvetje ter za izraze sožalja. Obenem pa prisrčna zahvala tudi sindikatu za finančno pomoč.

PRAZNIK REZKA

Ljudska vremenska napoved

Če na sv. Matije (24. 2.) dan zmrzuje, še štirideset dni mrazu prerokuje.

Če v svečanu (februarja) mačka na soncu leži, v sušcu (marcu) spet rada na peč pribeži.

Kar svečana ozeleni, se rado posuši.

Ako sušca grmi, dobra letina prihiti.

Če sušca dolgo sneg leži, to setev prav močno mori.

Če sušca prah okrog pometa, prav dobro letino nam obeta.

Če na štirideset mučenikov (10. 3.) dan ni lepo, tudi štirideset dni potem ne bo.

Naš razgovor

Že velikokrat je bilo v »Našem razgovoru« govora o materialu s takimi ali drugačnimi pripombami. Surovina je važna komponenta proizvodnje. Surovino obdelujemo, ji damo drugačen videz in obliko, tudi lastnosti — zato je potrebno delo. Tovarna torej surovino obdela in predela tako, kot je v drugačni obliki potrebna na trgu. Seveda se nočem spuščati v razglabljanja kaj je to surovina, kaj in kakšno je delo, da iz te surovine nastane izdelek, ampak sem se napotil v službo, ki nam dobavlja osnovne materiale, surovino. Vendar se nabavna služba ukvarja še s čim drugim, da proizvodnja lahko teče tako kot je potrebno.

ROZMAN STEFAN vodi nabavno službo v okviru komercialne pri nas; prav njega sem tudi hotel pridobiti za »Naš razgovor«. Seveda sem takoj dobil pritrdilen odgovor ker je pač človek, ki je pripravljen povedati to kar misli in misli da je prav. Morda smo mu prav zaradi tega poverili tudi dolžnost predsednika delavskega sveta. Ob domneni uri sva se dobila in ker je njegov čas presneto dragocen sem ga kar »napadel« z vprašanji.

STEFANA, sicer ne bi bilo potrebno posebej predstavljati, (vsak v tovarni ga pozna), vendar sem ga zaprosil za nekaj biografskih podatkov.

»V Tosami sem od septembra 1959 leta kamor sem prišel iz tovarne TOKO. V začetku sem bil v skladišču, mimogrede rečeno — deset let, pozneje sem bil normirec. Zdaj pa že nekaj časa vodim nabavno službo — po odhodu tovariša Leskovca na drugo delovno mesto.«

Torej le ni tako enostavna pot do tako pomembnega delovnega mesta. Glavni moj namen je bil predstaviti nabavno službo, zato sem ga spraševal naprej. »Zanima me tovariš Rozman, kako vam uspeva spopadanje s težavami, ki jih srečujete pri delu? Posebno še tedaj, ko je v gospodarstvu nastopila kriza. Devalvacije, sočasne revalvacije nekaterih tujih valut, kar se gotovo odraža na domačem trgu. Zelo verjetno se mi zdi, da so pogoji za nabavljanje materialov neprimerno težji v zdajšnji situaciji.«

»Da je stanje na trgu tako kot je, se je treba ozreti nekoliko nazaj v gospodarsko politiko Jugoslavije. Dejstvo je, da sta že dve stabilizaciji propadli. Naraščala je inflacija na trgu, to pa občutijo tako posamezniki, delovne organizacije pa še bolj. Nikakor ne moremo dosegati zadovoljivih finančnih rezultatov. Prišlo je do revalvacije marke, devalvacije dolarja, kjer je naš dinar kvečjemu izgub-

ljal. Poleg tega je bila devalvacija dinarja samega, vse skupaj pa nam rezultira obstoječe stanje na trgu.

Vodenje gospodarske politike je bilo v preteklosti tako, da je bil stimuliran uvoz, zato se je tudi razširil v toliki meri. Po drugi strani proizvajalec daje izredno ugodne pogoje plačila kupcem, ki pa še v rokih, ki so dani, niso izvrševali plačil. Denar je ležal pri njih ali pa so ga oni obračali, za nas pa so bila to zacementirana sredstva. Tako je nastala taka ekspanzija trgovine in njihovih plač.«

Ko tole poslušam in si zapisujem se mi je utrnila misel, za katero bi mi marsikdo dal prav. Podjetja bi s tem denarjem lahko razširjala proizvodnjo, večala strojne kapacitete — nastajali pa so Maksimarket. Pri podjetjih bi nastali večji dohodki, od tod pa tudi sredstva za šole, vrtce. Na kraju pa TU SMO — VAŠI SMO. So torej potrebni samoprispevki, če vidimo zakaj je med drugim do tega prišlo. Stefan tega mojega monologa seveda ni slišal, govoril je naprej s tistim svojim značilnim pisanim besednim zakladom.

»Zdaj pa je nastopil preokret, zdaj se stimulira izvoz v dirki za devize. Zato vsak hoče dobro surovino prodati na tuje, ker ima zato tudi boljše pogoje. Podjetja-kupci pa zaradi nelikvidnosti težko zdrže tak pritisk. Imeti moramo

denar takorekoč za plačevanje »na roko«, edino tako lahko pridemo do surovin.

Vsi vemo da Tosama pretežno uvažja repromaterial, omenili bi posebej bombaž, izčeske (tudi prejo v indirektnem smislu). Torej plačujemo kurzne v dinarjih, proizvajamo pa v nezmanjšanem fizičnem obsegu, kar pa izpodjeda naša finančna sredstva in finančni efekt, ker ne smemo zviševati cen proizvodov zaradi zmrznitve. To so poglavitni vzroki za težave pri nabavi materiala.

Sumim, da je zamrznitev cen tudi vzrok pojavi pomanjkanja surovin na trgu. Blago se kopiči v skladiščih (če določena podjetja vzdrže tako finančno obremenitev! op.p.) in čaka na odmrznenje cen in materiala bo takrat dovolj na trgu.

Naš poglavitni bazen za bombažne izčeske sta Pakistan in Indija, ki sta bila v vojni in sta postavila embargo na izvoz, hkrati pa se je tudi transportni rizik povečal. Teh stroškov pa cena materiala ne zdrži več po cenah pred zmrznitvijo. Poleg tega pa je Pakistan tudi pretrgal diplomatske odnose z Jugoslavijo in verjetno bodo trpeli tudi trgovski stiki.«

To so problemi da človeka zaboli glava. Verjetno se nisem zmotil, saj ko mi je Stefan to pripovedoval, je kar bliskal z očmi. Delovna organizacija je nemočna ob tem, lahko se le prilagaja trgu. To visi nad nabavo kot Domoklejev meč. To je Gordijski voz, ki ga Tosama ne more presekati.

Torej, živele bodo samo tiste delovne organizacije, ki se bodo sposobne prilagajevati razmeram na trgu in da bodo njeni izdelki potrebni trgu. Mislim, da moram povedati, da je za nabavo najhujši problem dobiti izčeske. Imamo tako majhne zaloge, da presega minimum. Bale gredo praktično iz tovarnjaka v proizvodnjo.

Stefan, ko vse tole slišim, ali ste mnenja da sedanja situacija lahko ogrozi standard zaposlenih?

Ne, to se pravzaprav NE SME zgoditi. Imamo odlično perspektivo prodaje nekaterih artiklov v tujino. Tu so še Mölny proizvodi — z njimi lahko kakovostno in količinsko konkuriramo na tujem trgu.«

»Kako vam je uspel skok z enega delovnega mesta na mesto vodje nabave?«

»Ni šlo vse gladko, vendar se moram zahvaliti za res nesebično pomoč predvsem tovarišu Leskovcu, ki je sedaj računovodja in pa vodji komercialne tovarišu Bajcu. Oba sta mi namreč ogromno pomagala prebroditi začetne težave. No, ne nazadnje mi je pomagala tudi praksa v skladišču, kjer sem poznal surovine, pa tudi kompletno poznavanje tehnologije z normirkega delovnega mesta.

»Dosedaj sva se, tovariš Rozman, pogovarjala samo kot z delovnim človekom, ker pa ste tudi predsednik delavskega sveta, vas nameram vprašati tudi kot funkcionarja samoupravljanja. Kaj je pravzaprav že naše samoupravljanje storilo, so nastali kakšni novi premiki v pozitivnejšem smislu?«

»Predno sploh spregovorim o čem drugem, se moram spet vrniti na gospodarski položaj v Jugoslaviji. Za vse to kolektiv ni in ne more biti kriv. Uspehi ki so, so samo rezultat dobrih medsebojnih odnosov, konstruktivnega sodelovanja med sektorji in kvalitete izdelkov, vse ostale težave so več ali manj odraz gospodarskega stanja v državi.

Osebnost sem mišljenja, da je v zadnjem času izredno razvilo sestankarstvo s premalo poudarka na delu. Nimama nič proti sestankom, saj določene stvari iskristalizirajo, vendar ob tem ne sme trpeti neposredna proizvodnja in poslovna uspešnost podjetja. Z manj sestanki bi morali doseči iste, če

ne še boljše rezultate. Iluzorno je misliti, da bomo samo s sestanki uspeli vse storiti, važen je tudi faktor gospodarnosti — kvaliteta in kvantiteta.«

»Svoj čas ste kot član uredniškega odbora vodili rubriko »Naš razgovor«. Kako se počutite v zamenjani vlogi in ali ste prišli do kakšnih spoznanj?« To vprašanje je bilo zastavljeno spet z drugega zornega kota, ki tudi osvetljuje osebnost, ki je zelo agilna.

»V svojih 24 intervjujih, ki sem jih imel z ljudmi, sem pravzaprav pri vseh naletel na isto. Ljudje hočejo resnico, da se tisto, kar se govori tudi realizira. Tega mišljenja sem tudi sam. Vse parcialne naloge posameznikov se morajo rezultati v skupni nalogi podjetja naši organizaciji združenega dela. Zaključni računi in osebni dohodki v preteklosti so lahko porok in vera v upanje tudi v bodoče.«

Torej z eno besedo: trenutna situacija ne sme biti vzrok, da vržemo puško v koruzo, ali ne?

Za konec sem imel zanj še eno vprašanje: »Verjetno redno prebirate TOSAMO; kako vam je všeč?«

»Bistvenih pripomb ni, temveč želja da bi tudi v bodoče informirala člane kolektiva o dejanskem stanju, vmes pa tudi kaj za razvedrilo po napornem delu.«

Mogoče bi ga še kaj vprašal, toda čas za pogovor je bil izredno skop, ob enem pa sem bil mnenja da sem izvedel dovolj o njem in o njegovih problemih na delovnem mestu ter o problemih naše nabavne službe. Pokazal je da je uporen, stvaren, hoče priti do dna in je iznajdljiv — to pa je največ, kar se zahteva za človeka na tem delovnem mestu.

Ostane mi samo da se tov. ŠTEFANU ROZMANU zahvalim za odgovore. Njemu in službi, ki jo ima — »pod komando« pa obilo uspeha pri delu, saj ravno od njih zavisi naša proizvodnja. Tega pa se moramo zavedati!

MiD

Borut Šraj

AZIJA

Znašel sem se med revnimi, preprostimi ljudmi, ki od srca pomagajo drug drugemu. Obkroževali so me kot dobre vile. Opazoval sem te dobre vile. In čim dalj sem jih gledal, tem bolj sem se čudil, kako lezejo vame in me počasi, vendar vztrajno spreminjajo. Uničujejo moje idole. V meni ubijejo pohlep, nadutost, ošabnost. Pričenjal sem razumeti, zakaj hipiji, ki že dalj časa živijo tu, ne marajo novincev. Najpogostejše vprašanje novodošlecev je, koliko kaj stane. Obsedeni so z mislijo, da jih bodo okradli. Ne zaupajo niti sami sebi. To nezaupanje kot strup sejejo okoli. Zato se jih vsi na široko izogibajo. Vendar se vsi počasi in zanesljivo spreminjajo. Začnejo pozabljati na besede pohlep, nezaupanje... dokler končno ne izginejo iz njihovega spomina. Nekateri so sinovi bogatašev. Nema lokrat se zgodi, da se tak sin ne vrne domov. Starši pa nikakor ne morajo razumeti, da je sinko zavrgel njihov svet, da si ne želi njihovega bogastva in udobja, v katerem bi lahko živel. Ne razumejo, da je njihov sin lahko reven in srečen. Včasih se nekateri očetje v obupu odpravijo za izgubljenimi sinovi. Vendar so že na začetku obsojeni na neuspeh. Tudi če jih najdejo, jih ne prepričajo, da bi se vrnili. Slišal sem za očeta, ki je šest let iskal sina. Končno ga je našel v budističnem samostanu. Teh šest let iskanja po Indiji pa je na očetu pustilo globok vtis. Sin ga je z lahko prepričal, da se je priključil

budistom. Takih in podobnih zgodb je veliko.

Predno sem zapustil Kabul, sva s Smiljanom odšla še na našo ambasado. Smilč je imel sto din. V banki sploh niso poznali denarja, kaj še, da bi ga menjali. Upal je, da mu ga bodo menjali na ambasadi. Žal je ostal le pri upanju. Ambasador naju je odslavlil že pri vratih rekoč, da ambasada ni banka. Dodal je še, da naju ni on vabil v Afganistan in, da naj se domov vrneva, kakor veva in znava. Te besede izrečene v materinem jeziku, so me zelo prizadele. Ne zaradi tega, ker se ne bi mogel vrniti, saj sva denarja za pot domov imela dovolj, ampak zato, ker sem jih slišal v svetu, ki je pravo nasprotje tem be-

sedam. Ambasada mi je pomenila košček domovine v tujem svetu, košček, kamor se lahko zatečem in kjer lahko slišim domačo besedo. V tistem trenutku se mi je zdela zelo daleč. Tako daleč, da je ne bom nikoli dosegel. Na strehi pred menoj pa je plapolala jugoslovanska zastava.

Zapustil sem Afganistan, ter se znašel v Perziji. Perzija — kako lepo ime! Kadar ga spregovorim, pomislim na kaj lepega, pravljice. Na leteče preproge, na pravljice iz Tisoč in ene noči. Ob tem imenu si sploh ne morem predstavljati kaj slabega. Čisto drugačne občutke dobim, ko spregovorim ime Iran. Nič pravljice, nič lepega ni v tem imenu. Tako čudno zveni, tako tuje.

Teheran — slavnostno okrašen za 2500 letnico perzijskega cesarstva

Iranci so zelo radovedni. Vedno, kadar sem šel skozi vas, ali manjše mesto, se je okoli mene nabralo ogromno ljudi. Bulili so vame, kot da sem čudo iz onega sveta. Najhujši so bili otroci. Z vseh strani so kričali: »Hallo, mister«. Vsak mi je hotel dati roko. Največkrat so bili prav zoporni, čeprav niso mislili nič slabega. Zoporni so tudi homoseksualci. Teh je v Iraku zelo veliko. Ljudje jih sprejemajo kot nekaj naravnega in samoumevnega. Ta homoseksualna nagnjenja imajo samo do poroke, potem pa čisto normalno in naravno opravljajo svoje zakonske dolžnosti. Kadar pripovedujem kaj takega, vedno uporabljam ime Iran.

Peljali smo se proti Kaspijskem jezeru. Cesta ni asfaltna. Dušili smo se v prahu in dimu. Na vsakih sto

kilometrov je počila guma. Okrog pa samo gorovje brez rastlinja. Zdelo se mi je, da v daljavi vidim Kaspijsko jezero. Nenadoma se je zgodilo. Zapeljali smo se preko vrha hriba in se znašli v gozdu. Prehod je bil tako bliskovit, da nekaj časa nisem mogel verjeti da je res. Toliko zelenja. Vse naokrog drevesa in travniki. Kakšna lepota. Nehote sem pomislil, če nisem v raju. Tako sem si vedno predstavljal Perzijo. Resnično, to je Perzija, ne Iran.

»No pa sva doma, poba«, se je po dolgem času spet oglasil šofer. »Da, doma«, Beseda dom mi popolnoma nič ne pomeni. Je samo beseda, gola prazna beseda. Zlezem iz kabine in obstanem na cesti. Tovornjak odpelje. Še dolgo slišim ropot, ko se oddaljuje skozi temo in

mraz. Strmim za lučjo, ki beži, kot moje misli nazaj v Azijo... in vem. Vrnil se bom.

Pozdravlja in vabi stolp v Istanbulu

Konec

Pripombe na »Naš razgovor«

V tej rubriki je bil zapisan razgovor o Mölny izdelkih in je pogovor tekel tudi s tovarišico Ručigajevo, katera je na vprašanje:

»Pri delu se gotovo srečujete z različnimi težavami, ki so subjektivnega ali objektivnega značaja. Kako ste se znašle?«, odgovorila med drugimi naslednje:

»Najprej moram malo pokarati ključavničarje. V začetku so kazali zelo veliko zanimanja za stroj, sčasoma pa vse manjša in manjša. Tega seveda ni lahko sprejeti z veseljem.«

Ker se čutim osebno prizadeta, hočem dati naslednje pojasnilo. Tovarišica Ručigajeva bi morala navesti konkreten primer ali celo primere, kjer bi bilo razvidno, da strojni ključavničar ni bil zainteresiran za stroj in ni hotel odpraviti morebitne napake na stroju. Seveda če lahko to prikaže in dokaže.

Ker oba stroja poznam od začetka in tudi potek proizvodnje na obeh strojih, vem, da po montaži stroja še nista bila utečena. Po odhodu monterja so se pokazale razne okvare nastajajo običajno pri vpeljavi novih strojev. Zato je bilo potrebno veliko truda in dobre volje, da stroja delata tako, kot je treba. To velja zlasti za stroj za izdelavo Mimosept vložkov. Lahko trdim, da so bile vse okvare in neprijetnosti, ki so bile odpravljene hitro in dobro, saj kaže tudi produkcija, kijo že dosegajo. Seveda je k temu pripomogla tudi izurjenost posadke pri stroju in boljši materiali.

Pri izdelavi Mölny pleničk pa gre v glavnem za preizkušnje domačih surovin, posebno papirja, in še veliko stvari, ki jih je bilo treba temu prilagoditi. To pa ni tako enostavno in zahteva veliko truda in včasih tudi živcev.

Zato mislim, da je izjava tovarišice Ručigajeve popolnoma nepremišljena in mogoče tudi neodgovorna ter škodljiva medsebojnim odnosom. Ona vidi samo začetno zanimanje in v začetku stopnjevanja nezainteresiranost za stroj. Morala bi se zavedati, da sem bil v začetku vezan samo na ta dva stroja, zato da vpeljem sodelavke in sodelavce v potek dela in uporabljanje s strojem. Po določenem času, ko se je pokazalo, da to ni več potrebno, ali vsaj ne bi bilo smelo biti, sem se vključil tudi v popravilo ostalih strojev. Zato sem posvečal več toliko pozornosti, posebno še zato, ker je bilo dela tudi drugod dovolj. Kljub temu sem se še vedno ustavljal pri svojih in spraševal o delovanju stroja in njegovih napakah. Če se tovarišica Ručigajeva ni čutila dovolj sigurno v upravljanju s strojem, bi bila dolžna vprašati za svet, katerega sem po najboljši moči tudi vedno dajal. Ni prav, da je v primeru, ko sem jo hotel poučiti o določenih stvareh, zabrusila: »Nihče ni padel učen z nebes!«

Za njo tudi lahko trdim, da ni bila pri delu taka, ko je treba in bi lahko navedel konkretne primere. (Primer je pisec tudi navedel, vendar se mi zdi da ni potrebno in niti ni povsem umestno. op. ur.) Seveda ni samo omenjena tovarišica taka. To se tiče tudi precejšnje večine delavk na teh strojih. K vsemu temu pa moram dodati, da je za tak odnos do dela krivda tudi v tem, da so bile praktično prepuščene same sebi in jih ni nihče nadziral pri delu. Poleg tega zanje ni postavljenih norm, za to poskusno delo pa imajo solidne osebne dohodke in je to tudi eden od skritih vzrokov za ležerno delo nekaterih. Trdim pa, da je pravilno, da se delavkam, ki so v poskusni

proizvodnji (ker nekdo mora začeti), ne okrnejo osebni dohodki; bil pa bi potreben večji nadzor pri delu. To se pozna tudi pri čiščenju strojev, kar je osnova za dobro vzdrževanje in delovanje stroja. Na žalost čiščenje ni tako, kot bi se spodobilo za nova in draga stroja.

Prosim torej, naj tov. Ručigajeva preko TOSAME še enkrat objavi svoje kritike na račun ključavničarjev.

Obratni ključavničar v mikalnici
SVETIN VINKO

Mogoče ne vemo?

PACIFIST — privrženec političnega gibanja, ki nasprotuje vsaki, tudi osvobodilni vojni in se trudi za miroljubno reševanje nesoglasij med državami.

PALINDROM — beseda ali stavek, ki ima, če ga beremo naprej in nazaj, isti ali drugačen pomen (NEŽEN, VELIKI LEV, MARS, PERICA REŽE RACI REP)

PARCIALEN — delen, posamezen, poseben

PARIRATI — zavrniti nasprotno razloge posmehovati se, posnemajoč kaj

PARODIRATI — v smešno prevračati, posmehovati se, posnemajoč kaj resnega — PARODIJA

PASIVEN — nedejaven, nepodjeten, nesamostojen, nedelaven, brez volje, ravnodušen

PATENT — varstveno pismo, ki daje iznajditelju izključno ali prednostno pravico do izkoriščanja izuma; taka pravica

PATOLOŠKI — bolezensko spreminjen, nenormalen, bolan

PENTAGON — peterokotnik; sedež ameriškega generalnega štaba (ker je sezidan v peterokotniku)

Šport za vsakogar

Besedico »TRIM« je v teh dneh slišati vse pogostejše, še zlasti pa po delovnih kolektivih, kjer imajo referenti za šport in rekreacijo polne roke dela. Seveda so v to akcijo vključeni tudi ostali aktivni člani sindikata, delavskega sveta in drugih organizacij v podjetjih. Njihova skrb je propagiranje telesne vzgoje za značko »TRIM« pod zelo privlačnim geslom »ŠPORT ZA VSAKOGAR«. Zares je ta akcija vredna vse pozornosti, saj je namenjena in dostopna vsakomur, posebno pa tistim, kateri se borijo z odvečnimi kilogrami ali na kratko rečeno — s tolščo. To so v glavnem tisti, ki se premalo gibljejo na svežem zraku ali celo večino svojega dne presede v službi, za volanom ali pred TV zaslonom. Upam, da bo ta akcija tudi v našem podjetju vzbudila zanimanje večine članov, posebno pa tistih, kateri se borijo z odvečnimi kilogrami, kateri jih le ovirajo.

Naj naštajem le nekaj mnenj domačih, posebno pa tujih strokovnjakov, kateri se že dlje časa ukvarjajo z rekreacijo delavca. Strokovnjaki v svetu in pri nas doma ugotavljajo, da je življenje človeka v civilizirani, avtomatizirani in tehnizirani družbi izpostavljeno raznovrstnim negativnim posledicam, ki vplivajo na psihofizične sposobnosti. Ob avtomatizaciji tehnosloškega procesa spremljajo človekovo življenje najrazličnejši škodljivi vplivi, kot na primer hrup, zastrupljenje, onesnaženje vode, zraka, hrane in okolja, to pa povzroča številne telesne in duševne okvare, bolezn ali celo smrt. Te negativne posledice pospešuje tudi dejstvo, da se sodobni človek vedno manj giblje bodisi na delovnem mestu ali pa v naravi, zlasti v prostem času. Strokovnjaki ugotavljajo zaskrbljujoče vpadanje zmogljivosti človekovega organizma. Začeli smo spoznavati, da edino sistematična rekreacijska aktivnost neposredno prispeva k povečanju delovne in obrambne sposobnosti človeka. Z rekreacijo si človek nabira prepotrebno energijo za delo. V svetu so začeli v ta namen razvijati gibanje, imenovano »FITNESS« s ciljem, da bi bili ljudje bolj gibčni, zdravi, v dobri telesni kondiciji in vzdržljivi. V Evropi se je to gibanje uveljavilo pod imenom »TRIM«. TRIM, to je nordijska beseda, ki pomeni v športu duševno in telesno, vravnodušenje dela in razvedrilo, torej rekreacijo. Ta oblika športa je namenjena za vsakogar in je prilagojena posameznim skupinam ljudi in njihovim sposobnostim, tako psihičnim, kakor tudi fizičnim. Te ljudi se zlasti aktivirajo v prostem času, ob prostih sobo-

tah in nedeljah, na letnih oddihih itd. »TRIM« ne želi nič drugega kot to, da pripravi človeka k gibanju, pri katerem se človek sprosti, hkrati pa si nabira novih moči, nujno potrebnih pri vsakdanjem delu. To gibanje lahko človek izvaja kjerkoli: bodisi v sobi, na vrtu, v gozdu, na morju, v planinah, na športnih igriščih itd... Vključevanje v to gibanje ni vezano na velike napore, niti ne na denarne izdatke.

Številne raziskave v svetu so dokazale, da so zdravstvene sposobnosti tistih ljudi, kateri so se v odmorih posluževali raznih športnih aktivnosti, kot npr., namiznega tenisa odbojke, malega nogometa, košarke, badmintona sprehodov itd., mnogo boljše, kakor pri tistih, kateri se niso aktivirali v prostem času. Ugotovili so tudi, da se je odstotek nesreč pri delu zmanjšal od 9 do 11%, hkrati pa je nastala tudi produktivnost delavca. Akcija »TRIM« hoče iz pasivnih gledalcev narediti aktivne športnike in jih iz telesno manj razvitih spremeniti v telesno razvite ljudi.

Seveda pa se tiče to ljudi, kateri se radi odeluščijo. Za njih je rekreacija še posebnega pomena. Neki strokovnjak je takole opisal posledice nezadostnega gibanja: »Kdor se premalo giblje, poje več kot mu je treba.« Posledice takega nesorazmerja je prevelika zamaščenost, ki dviga krvni pritisk. Oba pojava skupaj pa zmanjšujeta potrebo po gibanju. Veriga se sklene srčnim infarktom, ki že lahko pomeni začetek konca — smrt. O tem ste lahko prepričani, saj je čedalje več srčnih infarktov, kateri povzročajo smrt. Morda se bo kdo od nas vprašal, zakaj se redimo. Odrasli ljudje so prepričani, da je normalno, če se vsako leto zredijo za kakšen kilogram. Pravijo, da so se popravili. Kako zmotno mišljenje! Vsak odvečen kilogram pomeni dodatno obremenitev za srce, ožilja, prebavila in dihal.

Vzrok, zakaj se redim je treba iskati predvsem v nepravilni in preobilni hrani in seveda nezadostnem gibanju.

Na koncu bi vas rad še seznanil, kako lahko osvojite značko »TRIM«.

I. Aktivnost morate opravljati v prostem času za kar v bistvu gre pri tej akciji. V kartonček, katerega dobite od športnega referenta v podjetju, morate vpisati vse aktivnosti. Lahko si vpišete tudi peščenje, tek ali kolesarjenje na poti v službo in domov seveda če vam to pomeni rekreacijo. Seveda si tega ne boste vpisovali, če boste v prostem času bavili s kakšno dru-

go aktivnostjo.

I. Opraviti morate 150 aktivnosti v 365 dneh. To se pravi povprečno 3 x tedensko po pol ure ali vsaj 1 uro in pol na teden. Seveda to ni toliko, kot priporočajo strokovnjaki.

III. V seznamu panog so navedene le najkrajše aktivnosti za en dan. S tem pa ni rečeno, da ne bi smeli vaditi dalj časa. Vaš cilj ni osvojitve le značke »TRIM«, temveč, da se bi čim več gibali.

IV. Zgodilo se bo, da boste kad dan gojili več panog, takrat vpišite tisto, ki vam bo po vašem mnenju največ koristila. Recimo, če je bil vaš namen, da shujšate. V tem primeru bo 30 minut kolesarjenja pomenilo več kot 10 minut telovadbe ali 60 minut sprehoda; Če opravljate fizična dela, potem vpišete aktivnosti, ki vas bodo sprostile. Te so plavanje, mini golf, lov in podobno.

V. Vmesne odmore ne smete šteti, kot aktivni čas. Mlajši, telesno sposobnejši ne bi smeli imeti odmorov med minimalnimi aktivnostmi. Če pa že so, naj bodo čimkrajši, le toliko časa, da si umirijo dihanje, seveda pa mora biti to aktivni odmor, se pravi, da ne smemo sedeti ali drugače mirovati. Tu je umestna hoja ali pa vaje za izdihavanje.

VI. Aktivnost, ki jo vpisujete, lahko opravite največ v 2 dneh in sicer dopoldne in popoldne. V kartonček pa vpišete sestavek obeh aktivnosti. Vpisujete aktivnost redno, vsaj enkrat tedensko.

VII. Na koncu leta oddajte izpolnjen karton organizaciji, pri kateri ste ga prejeli. Nato pa boste prejeli značko »TRIM« brezplačno.

Želimo vam mnogo razvedrila in rekreacije.

Pripomba: Trenutno v Domžalah še ni na razpolago kartonov za spremljanje akcije TRIM, bodo pa v bližnji prihodnosti. Lahko jih boste dobili pri športnemu referentu v tovarni. O tem vas bomo še obvestili.

JAD

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujem oktetu TOSAME in sodelavcem, ki so ob smrti moje mame Kerč Terezije podarili cvetje in jo spremili na zadnji poti.

Kerč Franc

Srečno

Ta beseda gre ob nastopu novega leta od ust do ust in kar je še lepše — od srca do srca.

Kot že nekaj let se kolektiv TO-SAME spominja svojih predhodnikov, ki so postavljali temelje te velike in moderne tovarne. Čas, se ne ustavlja in gre svojo neizprosno pot naprej. Za seboj pušča ljudi, staro mehanizacijo, ki ne more več služiti današnjim zahtevam proizvodnje. Toda stroji, ki odslužijo svoja leta, se brišejo iz življenja, s človekom proizvajalcem, kateri je posvetil ves svoj razum, vso svojo voljo, pa ne more biti tako. Ko odpovedo ure in služi le koledar, se ga tovariši iz delovnega mesta spominjajo vsak dan, vsako leto, kajti brez začetka ni napredka.

In prav to je vzrok, da se v imenu vseh bivših članov kolektiva oglašam s posebnim namenom in posebno željo, da bi v letu 1972 živeli z uspehi, katere bi nenehno dopolnjevali in jih ob zaključku leta s ponosom ugotovili kot prispevek vseh članov kolektiva.

Obenem pa se zahvaljujem članom samoupravnih organov in upravi podjetja, ki so nam, kateri nismo več med vami, priredili tako lepo in prijetno popoldne, v imenu vseh upokojencev. Srečni smo ko se nas spominjate in ob novem letu s čestitko, nakaznico in še s pogostitvijo ponovno izražate priznanje za minulo delo.

Tovariši, hvaležni smo vam in vam želimo, da bi uspešno vodili podjetje v letu 1972 v samoupravnem socializmu.

Iskreno čestitamo!

Ivan Kosirnik

V pokoj odhajajo

Po 24. letih službovanja v Tosami odhaja v pokoj dosednji vodja mikalnice CIRIL GROSELJ. Pred vojno je bil zaposlen v papirnici na Količevem. Vojna vihra ga je potem potisnila v vojaško uniformo, odtegnil se ji je z ujetništvom. Ko je 9. julija 1947 prišel v tedanjo Vato, se je najprej zaposlil v belilnici.

Z delavnostjo, sposobnostjo in pravičnim občutkom za človeka je postopoma prišel do mesta, katerega zdaj zapušča. Ne pozabimo, da je bil voljen v prvi delavski svet leta 1950. Že tedaj je torej vzbujal pri ljudeh zaupanje in ga tudi vse-skozi upravičeval.

S Cirilom Grošljem odhaja iz tovarne živa kronika razvoja naše-ga podjetja. Za njim ostaja nova, moderna mikalnica ter prijeten spomin na zagnanega, vestnega, pa vendar prijaznega in dobrodušnega mojstra.

TOMAŽIČ MARIJA

V zasluženi pokoj je odšla tudi dolgoletna sodelavka iz mikalnice, Marija Tomažič. Prva njena zaposlitev je bila že pred davnimi štiridesetimi leti. Boj za vsakdanji kruh jo je prignal tudi k tedanje-mu Kocijančiču kjer je delala pol-nih deset let, do leta 1972. Potem je delala po več tovarnah, vendar se je 1950 leta vrnila v Tosamo, kjer je delala vse do upokojitve le-tos. Kaj se ne boste spominjali že-nice manjše rasti ki je urno, kljub letom in nadlogam, delala pri stro-jih za izdelovanje damskih vlož-kov!? Da ne boste mislili, da je bila pasivna, da se je vedla kot da je okrog nje nič ne tiče; bila je živahna povsod, tudi na raznih se-stankih. Mimogrede, zasluženi po-koj jo je presenetil kot članico de-lavskega sveta, torej bo tudi na-stala praznina. Ta praznina se bo popravila, toda spominjali se je še bomo in želimo ji mirno in zado-voljno življenje.

KOKOVEC FRANCKA

Ker so življenjska pota različna, se združujejo in spet razhajajo. Tako jo je življenje leta 1952 pri-peljalo v Tosamo, kjer je bila vsa leta, brez pretiravanja rečeno, pri-dna delavka. Velikokrat sem hodil po belilnici, pa sem jo videl stati pri sušilno-razpenjalnem stroju, ali pri sušenju vate. Delala je tako-rekoč kot moški in se je morda

prav zaradi tega navzela odrezave-ga ponašanja. To ji ni treba šteti v zlo, kvečjemu v dobro. Ob od-hodu v zasluženi pokoj ji vsi želi-mo kar največ zdravja in pa zado-voljstva.

KAVKA MARIJA

K nam, v Tosamo je prišla kot tkalka iz Induplati. Tudi pri nas je precej časa delala kot tkalka. Zadnjih trinajst let pa je bila zapo-slena v mikalnici. Če bi opisovali njo in njeno delo, bi bilo verjetno vse besede odveč in premalo. Zdaj, ko je odšla po 25. letih iz našega kolektiva, ji edino lahko zaželimo da bi ostala kar najboljšega zdrav-ja in da bi v zadovoljstvu preživ-ljala zasluženi pokoj.

SLOVENSKI PREGOVORI:

- Kadar je malo sadja, je rada gri-ža.
- Ako te jedro mika, zgriži lupino!
- Bolje s pametnim jokati, kakor z bedakom peti!
- Boljši je pijanec, kakor skopuh.
- Če hoče dek-le pošteno živeti, ne sme nič dati, še manj pa vzeti.
- Denar in žene — vladarji zemlje!
- Domače perilo naj se doma pere.
- Drevo pade, kamor visi.
- En Kranjec velja za sto židov.
- Gluh je kot zid.
- Grdo je bežati, pa koristno.
- Gre skozi les, ne vidi dreves.
- Hlapec in dek-la je pol zakona, če pa ni tako, je pa buzaron.
- Ima glavo na pravem toporišču.
- Iz neumne dupline neumen veter piha.
- Jaga je rit naga.
- Jamrovcu vzemi in bahaču daj.
- Jej repo, boš imel ženo lepo.
- Je tako neumen, da v vodi stoji, pa si v roke pljuje.
- Kadar denar poide, pamet pride.
- Kadar je hruška zrela, ji ni treba vetra.
- Kakor mati prede, tako hči tke.
- Je tako neroden, da se ob lastno senco spotika.

(Nadaljevanje z 2. strani)

Oblikovanje in sprejemanje sklepov oziroma odločitev morajo biti jasni in razumljivi. Sklep ne bo zadovoljiv, če ne bo odgovoril na vsa že večkrat postavljena vprašanja z začetno črko »K«. Vsak sklep, kateremu naj bi sledila določena akcija, katere nosilci bodo ljudje, mora točno povedati:

1. za kakšno vsebino in materialno vrednost gre,
2. kdo so nosilci oziroma odgovorne osebe ali organizacijska tvorba, ki bodo sklep uresničile in
3. kakšen je rok za uresničitev sklepa.

Končno še nekaj misli o zapisniku. Ta mora biti sestavljen v določenem roku in se naj vsebina razlikuje od zapisnika do zapisnika.

Če naj zapisnik v pisani besedi odraža potek sestanka, potem mora vsebovati v celoti povedane misli vseh udeležencev, ki so na sestanku govorili in sodelovali v razpravi. Če pa gre le za povzetek celotne razprave o posameznih temah ali točkah, potem vsebuje le glavne misli vsakega govornika. To pomeni, da mora zapisnikar iz povedanih misli v kratkem povzeti le najvažnejše. Jasno je, da takšno povzemanje ni lahko in da zahteva veliko izkušenosti.

Težko je namreč v nekaj stavkih zapisati, KAJ je KDO povedal, pri tem pa iz obilice misli ugotoviti najvažnejše.

Ne glede na to ali zapisnik ponazarja celotno razpravo in uvodna poročila na sestanku ali to podaja le v povzetkih, pa mora obvezno vsebovati naslednje sestavine:

1. za zapisnike katerega sestanka, posvetovanja, zbora gre,
2. kdaj in kje,
3. katera izmed povabljenih ali nepovabljenih oseb je bila prisotna, katera izmed povabljenih oseb je bila odsotna,
4. Kdo je sestanek, posvetovanje ali zbor vodil,
5. za kakšen dnevni red ali razpored posameznih tem so se prisotni zedinili,
6. s kakšnim gradivom so bili prisotni predčasno seznanjeni,
7. kaj so povedali posamezni poročevalci v uvodnih mislih, k posameznim točkam dnevnega reda ali k posameznim obravnavanim problemom,
8. kaj so povedali posamezni udeleženci v razpravi,
9. kakšni so bili izidi morebitnih glasovanj ob predlaganih sklepih z navedbo števila glasov »za«

število glasov »proti« in število vzdržanih glasovalcev ter z navedbo kdo izmed prvotno prisotnih je pred posameznimi glasovanji sestanek, posvet, ali zbor zapustil,

10. dokončno oblikovana besedila sprejetih sklepov, odločitev ali stališč z vsemi potrebnimi sestavinami,
11. kdaj je napovedan morebitni ponovni sestanek, in
12. kdaj se je sestanek ali zbor končal.

K zapisniku sodijo seveda tudi vse priloge — gradiva, ki so ga udeleženci prejeli pred in na sestanku, morebitni napisani prispevki prisotnih, ki so sodelovali v razpravi, ter navedba morebitnih vidnih pripomočkov, ki so jih posamezni govorniki uporabljali za nazornejšo pojasnjevanje svojih misli.

Ta navodila so pomembna za nas vse, saj vsak na tak ali drugačen način sodeluje pri oblikovanju sklepov in odločitev, ali pa še bo sodeloval. Še zlasti pa bo predmetna zadeva koristila tistim, ki sestanek vodijo, tistim, ki se jih udeležujejo, tistim, ki radi razpravljajo in tistim, ki pišejo zapisnike.

Mirko Požek

Proizvodnja v januarju

Oddelek	Enota mere	%
1. Trakotkalnica	000 vot	99
2. Tkalnica sir. tkanin	000 vot	105
3. Belilnica — vlaknine	kg	109
4. Mikalnica	ND	91
Vložki	pkt	104
5. Konfekcija	ND	101
6. Cigaretni filtri	000 kom	93
—	ND	92
SKUPAJ:	ND	96

Že v prvem mesecu letošnjega leta ugotavljamo, da se proizvodnja v trakotkalnici po strukturi že zelo približuje letnemu planu, razdeljenem po mesecih. Izjema so pa še vedno široke dimenzije, kjer bo rešitev možna samo s sprostitvijo strojev, na katerih se trenutno tkejo krep ovoji. Krep ali njim sorodni ovoji, naj bi se po mnenju tehnične službe izdelovali na stroju Arachne. Narejeno so že prve količine teh ovojev, vendar je osnovni material, iz katerega so ovoji izdelani, zelo slabe kvalitete. Zato se je nabavna služba obvezala, da bo poskrbela za kvalitetnejšo surovino iz uvoza. Kvaliteta preje se je poslabšala, kar je najbolj opazno v novi trakotkalnici (manjša proizvodnja), kjer je večje število obratov.

V tkalnici širokih tkanin izdelujemo večje količine gaze za izvoz.

V letošnjem letu je veliko bolj pester asortiman v tkalnicah, ker seveda ni najboljše. Res je, da smo z novimi avtomatskimi stroji pridobili večjo kapaciteto in da osnovni artikel, gazo 12/8—80 cm, ne moremo izdelovati na vseh strojih, vendar je blago cenejše, če je izdelano v velikih serijah. Kljub slabi kvaliteti preje je oddelek tkalnice širokih tkanin presegel operativni plan za 5 %.

Z letom 1972 je začel samostojno delovati oddelek mikalnice. V oddelku se izdeluje polizdelek — A vata in konfencionirani izdelki, zato ga bomo doslej vodili z vrednostnimi pokazatelji. Torej je mikalnica prikazana v dinarjih v januarju za celih 9 % pod planirano količino. Damski vložki v pkt pa 4 % nad planom. V vrednostni prikaz mikalnice so vključeni tudi damski vložki. Vzrok tako majhne proizvodnje je predvsem v pomanjkanju surovin (izčeskov), kajti čakanje iz dneva v dan za vsako balo posebej resno moti tehnološki proces. Poleg tega je nemogoče izdelovati kvalitetno blago, ker je sama mešanica materiala neenakomerna. Prav tako predstavljajo izgubo delovna sila, ki ni zaposlena na enem delovnem mestu, temveč se po potrebi seli iz enega na drugo delovno mesto. Od tega načina proizvodnje res ne moremo pričati

kovati dobrih rezultatov.

Konfekcija je izpolnila plan proizvodnje. K tej izpolnitvi je pripomogla večja količina blaga mitja in gaze 100 cm, oboje namenjeno izvozu. Veliko je povpraševanje po tetra pleninah in to posebno v zadnjem času. Težko se je v proizvodnji vedno sproti prilagajati potrebam trga, ki niha iz ene v drugo skrajnost. Oddelek konfekcije pa ne more ugoditi vsem željam naše prodaje, katera hoče v najkrajšem času imeti velike količine in to ne enega, temveč kar večje število artiklov (Mölny hlačke, mavčeve ovoje, tetra plenice, ovoje za prvo pomoč itd). Število ljudi, zaposlenih v konfekciji je premajhno, da bi zmogli konfencionirati več vrst artiklov v podvojeni količini. Oddelek sicer dobiva ljudi iz oddelka filtrov in mikalnice, toda samo začasno, poleg tega pa tudi niso v stanju izdelati toliko kot tisti, ki so stalno na svojih delovnih mestih. Vsako leto nam mehanizacija v konfekciji prinese določene prednosti — to je sprostitev delovne sile, vendar so tudi večje potrebe trga. Če bi se vedelo, da bodo trenutne potrebe stalne, bi lahko zaposlili dodatno delovno silo, tako pa je to tvegano.

Pri cigaretnih filtrih, kjer sta bili planirani le dve izmeni, so bila med mesecem večja popravila strojev. Še vedno je stanje glede prodaje cigaretnih filtrov nejasno.

E. S. — D. M.

Poročilo samoupravnih organov

ODBOR ZA MEDSEBOJNE ODNOSI je v mesecu januarju 1972 imel dve redni seji, na katerih je obravnaval in sprejel naslednje:

- seznanil člane OMO in ostale delavce podjetja, da je prazno delovno mesto vodje mikalnice, katerega je potrebno v čim krajšem času zasedeti, Člani so tov. direktorja in tehnično službo pooblastili, da se do 10. 1. 1972 izbere osebo, ki bi čimbolje opravljala naloge vodje mikalnice in konfekcije vate.

- Predsednik je navzoče seznanil s primanjkljajem v bifeju "st."

- obravnaval informacijo iz računovodstva in sicer, da je od sredstev za stanovanjsko izgradnjo iz prejšnjih let na razpolago še 29.691.55 din s tem, da je od te vsote odobreno še sodelovalki Rožič Mileni 12.000.00 din, ki jih do zdaj še ni izkoristila. Člani so bili mnenja, da se ta sredstva prenesejo na letošnje leto, prvenstveno pa se rešuje socialni problem tov. Lamutove;
- razpravljali o pravilniku o delitvi OD in kategorizaciji delovnih mest.

Komisija za vskladitev splošnih aktov je skupno s službo za nagrajevanje pripravila predlog Pravilnika o delitvi OD, kateri je vsklajen s samoupravnim sporazumom, splošnimi akti in spremembami določil temeljnega zakona o delovnih razmerjih; S kategorizacijo želi komisija opredeliti vsa delovna mesta po obsegu in zahtevnosti del na podlagi sistematizacije, opredelitev vidika odgovornosti in delovnega mesta, opredelitev z vidika znanja, ki so potrebna za uspešno izvrševanje nalog na delovnem mestu in opredelitev z vidika delovnih izkušenj, ki so potrebne za izvrševanje del na delovnem mestu.

Pravilnik o delitvi OD in kategorizaciji delovnih mest je OMO Predlagal DS podjetja v potrditev;

- obravnaval odpoved tov. Mokorela, na delovnem mestu »vodje za nagrajevanje«. Tov. Mokorel je članom OMO objasnili, da je pri izvrševanju svoje službene dolžnosti naletel na grobo kršitev in postopanje, zato je zaprosil za sporazumno prenehanje delovnega razmerja 28. 2. 1972. Odbor je prošnji ugodil;
- razpravljali o povračilu stroškov za prevoz na delo in z dela. V zimskem času od 1. 12. do 31. 3. se povrne 50 % stroškov v oddaljenosti nad 5 km. V letnem času od 1. 4. do 30. 11. se povrne 50 % stroškov nad 10 km.

IO OOS predlaga, da se ta člen vnese v pravilnik o delitvi OD ter da DS v potrditev;

- Dalje reševal naslednje prošnje:
 - sindikalna podružnica »TOSAME« prosi za dodelitev denarne pomoči od 1000.- do 2000.- din, ki bi jim zadostovala, da premostijo finančne težave, sprejet je bil sklep, da naj bo predložen program dela, nakar bo prošnja ponovno obravnavana.
 - Kocjančič Franc prosi za povišanje stalne mesečne finančne pomoči. OMO je bil mnenja, da se mu zaradi nenehnega povečanja življenjskih stroškov zviša mesečna pomoč iz 500.- na 800.- din;
 - Šole širom po Sloveniji:
 - Pedagoška gimnazija iz Ljubljane,
 - Poklicna šola iz Domžal
 - Administrativna šola iz Nove Gorice
 - Ekonomska srednja šola iz Nove Gorice
 - Oblačilna šola ŠCBK iz Celja

prosijo za finančno pomoč maturantskih izletov, plesov in valet.

Imenovanim ne moremo ugoditi, ker nimamo sredstev.

POSLOVNI ODBOR pa je v prvem mesecu letošnjega leta imel dve seji na katerih se je pogovarjal in sprejel sledeče:

- pregledal izvršitev plana za mesec december, ki je bil zadovoljiv in sprejel operativni plan za mesec januar;
- potrdil norme za oddelek filtra in Müllerjevo tkalnico, katere so pričele veljati s 1. 1. 1972;
- potrdil norme za mikalnico in konfekcijo, katere stopijo v veljavo s 1. 2. 1972;
- obravnaval poročilo o izvršenem službenem potovanju v ZR Nemčijo, ki ga je opravil tov. Bajec Slavko oec. — vodja komercialnega sektorja;
- opravljal o odpisu osnovnih sredstev, manjkov in viškov inventure;
- komisije za letni popis sredstev in njihovih virov so končale svoje delo in pri popisu so bile najdene nekatere razlike in neuporabna sredstva za katere se predlaga, da se likvidirajo na osnovna sredstva in obratna sredstva.

DELAJSK ISVET pa je imel 20. januarja svojo redno sejo in razpravljali o naslednjem:

- pregledal sklepe zadnje seje, kateri so bili izvršeni, razen prodaje tkalnice v študi;
- sprejel pravilnik o delitvi OD, kateri prične veljati s 1. 1. 1972 in kategorizaciji delovnih mest;

ter delitveni razpon v razmerju 1 : 4,3;

- ker je dosedanjemu direktorju tov. Jožetu Pogačniku potekel v letu 1971 mandat, smo na podlagi TZDR in naših splošnih aktov razpisali delovno mesto direktorja podjetja. DS je imenoval komisijo za razpisano delovno mesto, ki je po končanem postopku predlagala DS, da imenuje na delovno mesto direktorja, za naslednjo 4 — letno mandatno dobo ponovno tov. JOŽETA POGAČNIKA.

Člani so ob tem sklepu, izrazili zadovoljstvo, da ostane tov. Pogačnik še naprej direktor podjetja. S svojim dosedanjim delom in prizadevnostjo, ter čutom odgovornosti predvsem pa s skrbjo in toplino do delavcev, že dokazal, da je dober direktor.

- dalje je razpravljali o pogodbi o poslovnem tehničnem sodelovanju s Tekstilno tovarno Senožče in našo tovarno, ki že vrsto let uspešno in v obojestransko korist sodelujeta.

Člani DS niso imeli pripomb k tako predloženi pogodbi, vendar je bilo izraženo mnenje, da za tako važno odločitev mora biti seznanjen celoten kolektiv.

Tinca C.

PREGLED NEZGOD ZA JANUAR

V času od 25. decembra 1971 do 25. januarja 1972 sta bili prijavljeni dve nezgodi, ki sta se pripetili na delu in tri nezgode, do katerih je prišlo na poti.

NEZGODI NA DELU:

5. 1. 1971 se je poškodovala Angelca Tepež iz pripravilnice, ko se je vbdla v prst z žeblijem, ki je štrlel iz lesene cevke za navijanje tkanine.

6. 1. 1971 je valjček na tkalskem stroju stisnil prst (na roki) Miloški Dolinar, ko je sodelavec, s katerim sta skupaj pripravljala stroj za delo, premaknil pogon delovne naprave.

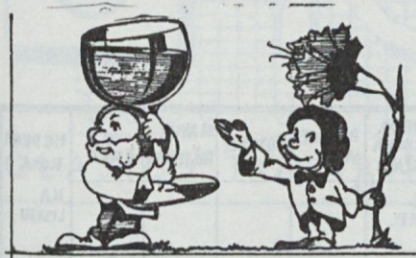
NEZGODE NA POTI:

Francka Mav je padla in se poškodovala 11. 1. 1972, ko se je s kolesom peljala zjutraj na delo. Tončki Beravs je zaradi spolzke poti spodrsnilo, ko je šla peš dne 18. 1. 1972 na delo, tako da je padla in se poškodovala.

Zaradi zasnežene in poledene poti je padla in se poškodovala tudi Danica Kern, ko se je 19. 1. 1972 peš vračala z dela.

F. V.

Kadrovske vesti

Od 12. 2. do 11. 3. praznujejo svoj rojstni dan:

FILTRI:

1. 3. Podmiljšak Pepca, 17. 2. Starbek Tinca, 28. 2. Lončar Viktor, 6. 3. Ulčakar Francka, 3. 3. Vidergar Adrijana, 16. 2. Boštele Danica.

KONFEKCIJA:

14. 2. Bolhar Valči, 16. 2. Cerar Jerca, 14. 2. Hančič Tinka, 21. 2. Kocjančič Jožica, 26. 2. Klopčič Franccka, 7. 3. Križman Ivanka, 28. 2. Pivec Fani, 27. 2. Prašnikar Mici, 7. 3. Pečnik Joži, 15. 2. Rus Angelca, 6. 3. Urbanija Tilka, 8. 3. Vodlan Francka, 13. 2. Zore Tinca, 22. 2. Videmšek Marija, 6. 3. Pavlič Jože, 2. 3. Kržičnik Maruša.

TKALNICE:

21. 2. Mestek Francka, 8. 3. Rode Ivanka, 13. 2. Rožič Vera, 12. 2. Sankovič Zdravka, 19. 2. Zabret Matilda, 12. 2. Cerar Valentina, 1. 3. Mejak Tilka, 12. 2. Jesenko Tatjana, 22. 2. Košir Ana, 9. 3. Brodar Franc, 25. 2. Prelovšek Cita, 24. 2. Rems Janez, 22. 2. Lisjak Marjeta.

SPLOŠNI SEKTOR:

14. 2. Hanzlovsky Tine.

KOMERCIALNI SEKTOR:

21. 2. Bajec Slavko oec, 1. 3. Marčun Ema, 16. 2. Vojska Pavla, 5. 3. Klopčič Jožefa, 16. 2. Slapar Maksa.

ANALIZNO PLANSKI SEKTOR:

4. 3. Laznik Toni dipl. oec.

FINANČNI SEKTOR:

22. 2. Pečnik Marica, 6. 3. Juvan Marija, 20. 2. Miš Albina.

KONTROLNA SLUŽBA:

16. 2. Ogrič Hilda, 16. 2. Mihelčič Julka.

POMOŽNI OBRATI:

3. 3. Cerar Albin, 22. 2. Vidmar Jože, 16. 2. Pavlič Ivan.

IZ PODJETJA SO ODŠLI V JANUARJU:

Knific Ana — sporazumno
Cerar Marija — sporazumno
Tomažič Marija — upokojena
Kavka Marija — upokojena
Kokovec Francka — upokojena
Grošelj Ciril — upokojen

V ISTEM ČASU STA VSTOPILI V PODJETJE:

1. Jarc Marija — inokrespondent
2. Premru Jelka — fizikalni kontrolor

RODILI SO SE:

Urbaniji Ireni — sin
Peterc Cveti — sin
Burkeljca Alojziji — hči

Čestitamo!

POROČILI SO SE:

Koplan Alenka — poročena Gorenc
Volavšek Ani — poročena Videmšek
Na novi življenski poti jima želimo mnogo sreče!

K R I Ž A N K A

Za nagradno križanko januarske TOSAME je prispelo preko 40 rešitev. Ker pa je oddelek filtrov poslal skoraj polovico vseh prispevkov rešitev, smo se odločili, da izvedemo žrbe tudi tam. Da je res žreb muhast, je dokaz v tem, da nekdo izžreba sam sebe. Pa še to se zgodi, da sta izžrebanca iz prejšnjega meseca za I. in III. nagrado tokrat samo zamenjala svoji vloži.

Zrebnna komisija, katero so sestavljali: Prosenc Marija, Kočar Peter in Pavlič Andrej je nagradila reševalce takole:

1. nagrada in 30.- din prejme PRESKAR Marija
2. nagrada in 20.- din prejme GABERŠEK Viktor
3. nagrada in 10.- din prejme PAVLIČ Andrej

Čestitamo

Izdaja Tovarna sanitetnega materiala Domžale

Urejuje uredniški odbor:

Zalka Cerar, Rezka Demšar, Mara Juvan — blagajnik, Franc Kerč, Toni Laznik dipl. oec. — korektor, Marjan Merkužič, Miro Pavlič — fotoreporter, Franc Peterlin dipl. ing. Magda Smole, Pavla Vojska, Jurij Vulkan in Milan Drčar — odgovorni urednik.

Tiska: Papirkonfekcija Krško, obrat Valvasorjeva tiskarna

Naklada: 850 izvodov

Nagradna križanka

NAGRADNA KRIŽANKA TOSAME	PREDLOG	ELA KOČAR	KLICA	AMER. IGRALEC LAOD	NAPLA- ČILO	15. ČRKA	ARABSKI ŽREBEC	POJAV PRI GORENJU	ALUMINIJ	23. ČRKA	EVROP. AZIJSKA DRŽAVA	PADANJE VODE	POTOHEC	SLAVKA PASTERBAR	18. ČRKA	MEDENA ROSA
REŠUJE: NAGRADE	DEL OCESA NAS IZDELEK				JUNAK PRED TROJO						M. INE					NA LISTJU
23. ČRKA		SLOVEN. FILM KUP SENA			REDKA TKANINA PRVI LETALEC					VRSTA STIKALA ZAVETJE					M.ČRKA M.IME	
ANA KARENINA			ITALIJANI LOVILEC PARE			METER JANEŽ		MUSLIN. IME TOVAR.V BEGUNJAH						SARAJEVO LJUBLJAN. POKOPALJIŠČE		
ZVOK			Ž.IME SRBSKO M.IME					GRŠKI PIŠEC BASNI DOMAČA ŽIVAL					M.IME OKRASNE RASTLINE			
ČLAN INDIJAN. PLEMENA				VRSTAKBENE ZAROKE POVEČEVAL. STEKLO								OKREPČEV. PIJAČA PAYONE				
MATERI- JA	POZIV				TEKMEC PAPA						DEL PLUGA "T"					GLASBILU
SEVER		PARKET LOŠČILO UREJEVA- LEC				SANJE ETUJ				M.IME VELETOK VAFRIKI					LITER ČASNIK	
NANDE URAN- KAR		PREDSTOJ. SAMOSTANA POZITIVNA ELEKTROMA				DUŠIK MAJDA ANKELE		GLASBENI ZNAKI METER						ČRV IVANKA DENTIST		
OSVEŽUJ. PIJAČA			NATHANJŠI PELEZ SNOVI OČI					VRSTA OROŽJA					ZDROŽ. ARAP.VER. STATUA			
ŽILA DOVOD- NICA				LUKAV IZRAELU AMPER				ITAL. SPOLNIK				KMET. ORODJE BOR				
GRADBENI MATERIAL	NEVESTI- NO PRENOŠE- NJE				KROJ ALI NOŠA	Ž.IME				KIPARSKI IZDELEK	NAŠ IZDELEK POLDRAG KAHEN					SKANJIN Ž.IME
POSREJE V JUŽ. AMERIKI			MARČUN EMA GORNA OKROČINA			PRVA ČRKA		VEZNIK LITER			OČE PEKARNA NA VIRU					
TUJE Ž.IME			RIM IT. Ž.IME					VRSTA DREVESA DRŽAVNA BLAGAJNA					ZVER ŠPANSKO Ž.IME			
NEKVA LIFICIRAN		H ₂ O LAHKA SNYG				6.ČRKA NEHŠKO Ž.IME		JEZIK BUDISTOV RIŽEVO ZGANJE					STARE TINE SREDOZEM RASTLINA			
KISIK	LOČILO POŠKODBA				RIM.BOGINJA JE ZE NAELEKTR. DELCI				OKENCE MALIK					AMPER ŽITARICA		
NAŠ IZDELEK	NAŠE PRISTANIŠČE				JEZERO IMA FINSKEM MERENOTA ZAPAPIR					GLASBILU SVETOPIŠ. OSEBA						TURŠKI FEVDA- LEC
AFRIŠKA DRŽAVA				VRSTA LEZISC ZNANKA BOILERJEV							NOČNA PTICA RUŠKI BOQLJUBEZNI					
Ž.IME			KOZLEY- ČAR KVAR					DOMAČA ŽIVAL NI KAS					PROČIVAJALEC EL.MOTORJEV Ž.IME			
ZALOKAR ANA		Ž.IME IT.SPOLNIK				15.ČRKA MAJDA RENKO		JUŽNOM. GOVEDO EGIP.BOG SONCA						SARAJEVO AUMAN MIKELA		
AMPER	ŠKOFJA 12.ČRKA					POKOJ ZAH. NEHČJA			SKLEP SKLADBE POLMER						PRVA ČRKA	REŠITVE ODDAJTE PO 20.II.72
REŠUJE: NAGRADE	TRGOVSKI PONDENIK				UREDNIK ČASOPISA TOSAME						DEL TELESA					SESTAVILA M. JUVAN